

vodstvo, odbor, odborniki. Polom združb hočemo jačiti dobrobit javnosti, zelo upornosti, predvsem korist drugih izven svojega lastnega kroga. Tisoče takih združb pa je že zadela usoda, da so se jih polastili — ne ravno najumnnejši, toda stititi značaji —, ki so izražali društvo le za sebe, v svojo izključno osebno korist, deloma čisto materialno, še bolj pa kot sredstvo za svojo osebno glorio, ali pa kot sredstvo, da pripeljejo po hrbtih drugih na prestol, udobno, drugo dobičkanosno mesto. Jasno je, da morajo takšni materialisti društveno življenje čim preje udušiti, najpozneje takrat, ko društva ne potrebujejo več za sebe.

Pogrejte samo malo okrog sebe, in kmalu mi boste našli stotero takšnih kričečih vzgledov.

Hočem torej reči: treba nam je skrajno previdno zbirati osebe, ki jih bomo volili te dni v razne društvene odbore. Pretipajte poprej vsakogar do obisti, predno mu zaupate vzvišeno nalogo in čast nesebičnega javnega dela. Odgovorite si pred vsem z gotovostjo pri ljudeh, ki se z vsemi štirimi rinejo v ospredje, kakšna je njih zmožnost in zlasti minulost, kaj so že napravili kje in kako so že delali in kaj zasledujejo? Ali jim je res javno, društveno delo notranja potreba? — To je najvažnejše, potem šele volite s polno zavestjo odgovornosti pred narodom.

Mi hočemo, da društvo živi, da raste, da raste z njim narod in se tako končno povzdigne na višino velikih civiliziranih narodov. Ta razvoj pa gre skozi združbe vseh panog javnega življenja. Zato mora biti sleherni funkcionar kot cel mož na svojem mestu, sleherni mora živeti z idejo, ki jo propagira organizacija. Bodimo torej pred vsem previdni pred frazerji, ki jih kar roji v današnji družbi. Ne lepe besede, čestudi grmeče, ne blesteči naslovi raznih doktorjev in drugih akademskih priveskov, ne višina bankovcev ali hiš, edino potenca duha in srca ter volje naj nam bo merilo pri obdaritvi takšnega zaupanja. Ne bojte se pri teh resnih, za vas odgovornosti polnih trenutkih »zamere« navgor in nazdol, če tudi bo treba podreti že leta usidrane marionete, slabo zaslužne, nedelavne rodoljube z vknjiženimi odborniki in naslonjači. Mislite na drobne čebelice, ki brezobzirno, z nagonom neizprosnih naravnih zakonov iznašajo odebelele trote pred hišna vrata. V naših hišah naj bo prostora samo za življenje, to je večno gibanje, troti pa se naj postavijo v svoje razgledne stolpe, kjer jih lahko svobodno greje solnce zaslug v njih blaženem pokoju.

Pa ne mislite, da grmim proti »starim«. O, ne! Mi imamo tudi prav čedno rejene, mlade parasite, ki so čisto še nevarnejši, ker jih je težje spregledati. Čez noč se vam prikrađejo v vodstvo, dajejo lepe nauke, govoriijo v visoko do-

nečih periodah, nastopajo ob slavnostnih prilikah, posebno radi se pokažejo v cilindru in vodijo barčico, toda ne naprej, ampak lepo zložno, gugaje sem in tja, da se ne pripeti nesreča. Pri takih paradnih poslih ni veliko dela, še manje napora in zamere, ni treba razvijati svojih nazorov, zvezdice pa vendar blestijo. Drugič se pojavljajo, kot kritikujoči gromovniki. Nadenejo si tudi ime »opozicijonalec«, iztaknejo vsako senčico vladajočih, vedno tisoče in tisoče lepih nasvetov, kako bi lahko odbor boljše in intenzivnejše »deloval«, društveniiki ploskajo, s tem odbor pade, in gromovnik se z visoko dvignjeno zastavo »dela iz napredka« vsede na krmilo.

Barčica zaplava tako mirno in udobno, da novi krmilar takoj zaspi v sladkih sanjah svojih predsedniških lavorik. Dvorjani sicer še bdijo, vidijo prihajati vihar, tajnik že godrnja, blagajnik robni, podpredsednik se otresa, toda »on« spi nevzdravno spanje. Predniki so barko kolikor toliko dobro utrđili, založili in tako jo novepenci precej dolgo jadrajo, dokler se barka ne razbije ob trdni, neomajni skali.

Rekli boste: precej romantike je v tem. Ampak zopet: Roko na srce, — ali niste ravnokar s prstom pokazali — tja in tja . . . ?

In povsod je tako, v vseh strankah, v vseh strujah, vseh združbah, kjer se gnetejo — ljudje. Treba je le malo odkritosrčnosti, pa jih bomo povsod našli precej enako število teh grmečih, praznih sodov, ki se v potu obraza bore za — pravice ljudstva. In to dobro ljudstvo verjame . . .

Poznamo pa tudi v čistem boju osi-vele starčke, ki so še danes, ko so že prestopili peto, šesto desetletje, čili, a vedno pri delu, če jih kliče dobra stvar, še vedno mladi, kot takrat, ko so revolucionirali. In to naj bo krepilo vsem krepkim in dobrim, dragocena zavest redkih idealistov, da je v narodu še dovolj neizpodjednih korenin. Te poiščimo sedaj pri občnih zborih in jih vsadimo v svoje, v letu in zimi negovane vrtove, pa nam bodo pognala orjaška drevesa, ki bodo stala trdno v metežu človeških slabosti, kot kljubuje stari hrast, sam sredi širnega polja viharjem. Čistimo in dajmo zdravja našemu organizmu, da bomo zdravi sami in dobili sami moči, ki nam je je toliko treba v boju za dobro.

In dobro mora zmagati! To smo jasno čutili sedaj v tihoti božičnega miru!

A družite se le dobri, plemeniti, odkritosrčnega značaja, naložite na vsa ramena enako delo, bodite skrajno ljubosumni pri kontroli tega dela. — Potem pa bo v vaši organizaciji, kakor v čebeljaku, kot v mravljišču: družila vas bo vez iskrenega prijateljstva in resničnega demokratizma. Le v takšnem krogu je mogoče vstvarjati trajne vrednote. In to hočemo mladi in stari.

cija važno strateško oporišče ter si s tega stališča tudi razlagal ono nepopustljivo trdovratno italijansko zahtevo no tej zemlji. Njihove opiranja na zgodovinske in kulturne razloge pa si nisem mogel tolmachi.

S takimi predhodki in mnenji me je našel dr. Ivan Lah tik pred mojim odpotovanjem v Dalmacijo lani v avgustu. Zato je povsem naravno, da mi nisem mogel vezjeti popolnoma, ko mi je ves navdušen pripovedoval o Dalmaciji, iz katere se je bil ravnokar vrnil ter izrekal ob koncu znamenito kritiko: »Kdor ni videl Dalmacije, ni videl Jugoslavije!« Ko sem se po štiri-najstrednem potovanju križem Dalmacije vračal preko Hercegovine in Bosne nazaj v Maribor, sem bil popolnoma prepričan o istinitosti Lahovih besed. Da, kdor ni videl Dalmacije, ni videl Jugoslavije in ta je tudi ceniti ne more, ker ne ve, da ima tudi naša domovina nič manj zgodovinskih spomenikov, kakor jih ima Italija, spomenikov, ki so celo boljše ohranjeni, nego oni v Italiji. Takrat mi je bilo tudi povsem jasno, zakaj so se Italijani tako krčevito oklepali svoje zahteve po Dalmaciji, ne toliko iz strateških in gospodarskih, ampak iz kulturno-zgodovinskih razlogov. Saj je v Dalmaciji ohranjene skoro več rimske prošlosti in to tudi boljše nego v Italiji. Morda se

Nekaj besed o študijski knjižnici v Mariboru.

Dolga, dolga leta je nabiralo Zgodovinsko društvo v Mariboru knjige in denarna sredstva, da si je moglo omisliti znanstveno in razmeroma že zelo bogato knjižnico. Res je, da avstrijska vlada društvenega stremjenja ni podpirala, a ga tudi ni ovirala. Štajerski deželni odbor je dajal celo subvencijo vse do Vrazove slavnosti, ki jo je društvo priredilo na njegovem domu. Od takrat pa je bilo društvo navezano zgolj na podporo lastnih članov in društvenih prijateljev.

Ko je prišel prevrat, je začutilo društvo nove dolžnosti. Zavedalo se je, kaj je postal Maribor kar čez noč in zavedalo tudi, kakšne so dolžnosti Zgodovinskega kot kulturnega društva v drugem največjem mestu Slovenije, ob državni meji. Sprva je imela tudi vlada dovolj razumevanja za to in je imenovala knjižnico za javno knjižnico. Pa saj tudi ni bilo drugega izhoda. Pot v Gradec in na Dunaj je bila zaprta, društvena knjižnica pa vendarle taka, da ni bila društvu in njegovemu komaj nekaj nad desetletnemu delovanju v sramoto.

Društvo je upravičeno upalo, da je to šele prvi korak — v boljše čase. Začelo je priređati zgodovinska predavanja, predvsem iz jugoslovenske povestnice in iz lokalne zgodovine; prevzelo je studij Maribora; društveni predsednik je izdal o zgodovini in pripadnosti Maribora brošuro ter pohitel v Pariz, da je z nabranim gradivom tudi pomogel, da so se mejne črte na Štajerskem potegnile severno od mariborskega ozemlja.

Vsled pogostih obljub od vladne strani, je začelo društvo tudi upati, da bo moglo ustanoviti javno študijsko knjižnico v Mariboru. Začelo se je pritiskanje kljuk in beračenje na vseh mogočih mestih, deloma osebno, deloma z vlogami. Povsod silno mnogo obljub, a drugega bore malo; včasih še kak razgovor, celo anketa — pa ničesar več. Oviri sta bili za prvi čas, ko bi se vse pravzaprav najlažje šlo, dve: prostori in osebje. Glede osebja, so rekli, bi bila stvar enostavna: iz licejske knjižnice bi se prideli v Maribor en uradnik; pa tudi sicer so se ponudile odlične moči, ki jih je država itak morala prevzeti in ki bi bile danes lahko v ponos Mariboru, ker bi bile med našimi prvimi kulturnimi delavci.

Druga pa je bila s prostorom! Vsak gospodar na magistratu je društvu nakazal druge prostore. Sprva so bili društveno tajništvo, uredništvo, društvene revije, arhiv in knjižnica skupaj tam, kjer so društveni prostori in arhiv še sedaj, na Koroški cesti števil. 10. Knjižnica se je umorila, postajala zaradi natlačnosti že neporabna tudi

bo komu zdelo, da pretiravam, toda, ako prepotuje najprej Italijo in potem Dalmacijo, kakor sem to storil jaz, po tem bo gotovo mojega mnenja.

Ogledovanje Dioklecijanove palače, največjega in najlepšega monumenta prošlosti v Splitu in sploh v Dalmaciji, sem določil za zadnji dan mojega bivanja v Splitu. Na predvečer sem na povratku z izleta v romantični Omis, naprosil g. prof. Josipa Barača, poleg dona Frana Bučiča, najboljšega sedanjega našega poznavalca splitske in sploh dalmatinske prošlosti, da bi mi bil za vodnika in tolmača pri ogledovanju Dioklecijanove palače, kar mi je g. prof. radevolje ustregel. Dogovorili smo se, da se snidemo naslednjega dne ob 9. uri dopoldan pred hotelom »Bellevue«. Kmalu po določenih uri smo torej krenili prof. Barač, jaz, moja žena in tovariš Vurnjak izpred »Bellevue« po Francoski in Dioklecijanovi obali pred južno pročelje Dioklecijanove palače.

To palačo je zgradil, kakor pričča že njeno ime samo, rimski cesar Dioklecijan, ki se je zval s polnim imenom Gaius Aurelius Valerius Diocletianus. Dioklecijan je bil Dalmatinec, rojen krog leta 243. po Kr. nekje v okolici tedanjega največjega dalmatinskega mesta Salonae, sedanjega Solina pri Splitu, kakor zatrjuje don Franc Bu-

za skromne društvene potrebe, na javno knjižnico ni bilo niti misliti.

Iz teh vzrokov je dal magistrat društvu za knjižnico na razpolago dve sobi v deškem zavetišču in sicer kar za dobo 10 let; stanovanjski urad je ta ukrep potrdil. Ni je bilo torej moči na zemlji, da bi postavila knjižnico na cesto. — Pa glej! — Pride dopis, da knjižnico preganja socialno skrbstvo, ker rabi prostore za neke namene. (Mimogrede omenjeno, so prostori v ta namen še sedaj, po skoraj dveh letih, ne uporabljajo; morda? so še danes prazni?) — Kratko: knjižnica se je selila. Magistrat je določil, da se seli v deklško šolo v Cankarjevi ulici: na razpolago dve sobi in prostoren hodnik, ki bi se dal adaptirati; vse zopet za dobo petih let.

Bilo je torej treba knjige zopet naložiti. Komaj pa so počitnice minule, že je deževalo dopisov in zahtev, da se mora zopet izseliti iz šole. Društveni odbor je bil gluh za vse zahteve ter se je držal striktno magistratnega ukrepa in potrdila stanovanjskega urada. Knjižničar je urejeval knjige v trdnem prepričanju, da jih bo skoraj zopet zlagal v zaboje in se selil, a kam?

Pa je prišla sedanja vlada na magistrat! Visoko je obesila kulturo in je odločila kazinske prostore samo kulturnim svrham. Globoko se je oddahnilo Zgodovinsko društvo v nami, da bo našlo vsaj sedaj dovolj razumevanja. Prav lahko je šlo: ukrep, da se odkaze je sobe ob dveh straneh glavne dvorane v namen javne knjižnice. Nova se litem! A sedaj noče magistrat dati ničesar pismenega in se noče vezati na noben termin. Društvo je selilo knjižnico na prijazno obljubo in jo tako prestavilo iz deset — oziroma petletnih prostorov v negotovost . . .

Prostori so v kazini v ta namen na vse pripravni. Skozi velika okna lije svetloba v sobane tako, da ti ni treba posebno napanjati oči, če iščeš kake knjige ali če listaš po starem kodeksu. Tudi električno luč so napeljali in obljubili, da bodo dali premog za kurjavo. Do ted bi bilo torej vse lepo, in javnost mora biti magistratu in osebno gospodu županu hvaležna, da se je tako potrudil in dosegel vse te lepe ukrepe. — Da bi bil še sedaj knjižničar na razpolago, se lahko javna študijska knjižnica otvori.

V zraku pa visi zahteva, da se ustanovi javna knjižnica sploh, ne samo študijska in sicer na tak način, da bi se združile vse društvene knjižnice v eno. In tukaj se začne tih boj, ki še ne bo pripeljal tako kmalu do zmage. Skoraj vsa, danes strankarsko pobarvana društva imajo svoje knjižnice. Veliko je vprašanje, če bodo dala na razpolago svoje knjižnice Kršćansko-socialna zveza in Svoboda? Tudi Ljudska knjižnica ne bo dala kar stalno na razpolago svoje bogate zbirke iz rok, navzlic odklonjeni prošnji za podporo.

lic *) najbrže na kraju, kjer stoji današnji Libovac, kot sin preprostih staršev ter se je zval do l. 284., ko je bil proglašen za rimskega cesarja Diocles, Krog l. 300. po Kr., ko je pričela pešati njegova slava ter je pričel spoznavati, da se bo moral kmalu umakniti z rimskega prestola, je odposlal v svoje rojstno mesto Salonae svoje odposlanec z nalogo, da mu najdejo primeren prostor ter postavijo na njem palačo. Odposlanec so odšli ter se po temeljitem prevdanku odločili za najlepši prostor v okolici Salonae, za Aspalathas, sedanji Split, kjer so l. 301. pričeli graditi sedanjo palačo, ki je bila dogotovljena ravno do l. 305., ko se je Dioklecijan odposlal prestolu ter se preselil vanjo. V Aspalathasu je živel potem Dioklecijan sicer mirno, toda potro in razjedeno življenje, katerega se je končno tako navnel, da je l. 313. izvršil samomor.**)

*) Car Dioklecijan. Njegovo ime, njegova domovina in mesto, odje se rodil; kada, gdje in kako je umro. Povzeto-kritična rasprava od dona Frana Bučiča, Zagreb. Tisk. kr. zemaljske tiskarne 1918.

**) Vsa data in podrobnosti o Dioklecijanu in njegovem življenju so je bolj komornimi raznih trditve; z gotovostjo se ne da trditi na eno ne drugo. Zanimivo pa je, da živio Dioklecijan, njegova žena Priska in hči Valerija se vedno v pravljicah prebivalstva Solina in okolice.

Radivoj Rehar:

Dioklecijanova palača v Splitu.

Avstrijska vzgoja je stremela sistematično za tem, da nam Slovanom, a osobito še južnim, zakrije ono, kar bi nam moglo vzbuditi preveliko samozavest in ponos na neprecenljive dragocenosti naše domovine. V naših srednjih in visokih šolah smo se seznanili z zgodovino Grčke, Italije itd. Vedeli smo natančno, kedaj in kako je bil zgrajen ta ali oni grški tempelj, poznali smo natančno Rim, Sirakuze, Kartago itd., itd. in zato ni čudno da smo hrepeneli videti te kraje davne prošlosti in silne zgodovine, ki je stvarila podlago, na kateri se je razvila naša evropska kultura. To hrepenenje je napolnjevalo tudi mene ter me gnalo še kod študenta srednješole v Italijo, kjer sem se divil več ali manj slabo ohranjenim ostankom zgodovinske prošlosti. Na našo Dalmacijo nisem mislil. Onih par mimogrede omenjenih besed o cesarju Dioklecijanu, o njegovi palači v Splitu, o razvalinah nekakega zapomembnega mesta Solina itd., mi ni vzbudilo nikake želje stopiti tja doli ter si ogledati vse to. Dalmacija mi je bila tuja zemlja na kateri žive ubožni hrvaški in srbski kmetje in ribiči ter po mestih nekaj italijanske gospode. Iz zemljevida sem spoznal, da je Dalma-

Torej to je prva točka ob kateri vse vprašanje nekako obteži.

Pa tudi glede prostorov se porajajo že pomisleki. Velika kazinska dvorana je sedaj še samo za kaka predavanja. Za veselice in ples ni več, ker ji manjkajo ravno stranski prostori, ki so bili vsa prednost te dvorane. Res, sklep se je glasil, da se bodo kazinski prostori uporabljali samo v kulturne svrhe! Sedaj pa sta bila že zopet dva plesa v teh prostorih, obeta se še celo tretji, ta celo popolnoma nemški. Stranski prostori so oddani za študijsko knjižnico, a so nezaprta, tako, da se prireditve vrše tudi v teh. Knjižnica pa je ločena samo s tanko šipo! Kdo je tovej gospodar?

Najtežavnejše pa je tretje vprašanje glede osebe bodočega knjižničarja. Gospodu županu gre zopet zasluga, da je našel pot za nešteti društvenimi vlogami in dosegel tokrat, menda resno mišljeno obljubo, da bo vlada nastavila in plačevala knjižničarja.

Doslej so knjižnico upravljali seveda samo za interne društvene namene profesorji tukajšnjih šol. Dela pa je toliko, da ga ni mogoče zmagati, če se mu ne posvetiš popolnoma! Ni samo urejanje — zlasti po tolikih selitvah, ko se je vse pomešalo in nekaj tudi pokradlo! — ter iz posojanja, tudi natančna kontrola je potrebna, če prihajajo vse dolžnostne tiskovine, vse knjige, vsi listi itd. in povrh še obila korespondenca z drugimi knjižnicami in posameznimi znanstveniki, ki žele večsili silno podobnih informacij. Kdor noče ali ne more tega povsem in do pičice natančno vršiti, ta se naj dela ne loti! Poleg tega je treba, da je v knjižničarski stroki izvežban, zlasti tukaj, ko bo samostojen vodja in prvi strokovni urejevalec knjižnice. Kakor jo bo zasnoval, tako bo ostala, morda desetletje. (Ravno čitamo, da ima ljubljanska licejalka preveč uradnikov in da jih bo nekaj odpuščenih.) Knjižničar mora pa tudi sam študirati, da ve podati nasvete, ponuditi primerno literaturo, predlagati, s čim se še naj knjižnica izpopolni. Zato imajo tudi vse večje knjižnice najrazličnejše strokovnjake med kustosi. V Mariboru bo eden, pa mora imeti ta zato tem bolj obširno znanje. — V toliko v splošnem; sedaj pa še nekoliko v posebnem, osebnem oziru: mora biti zaupna oseba, torej taka, da ji bodo lahko dala v roke svoje bogastvo vsa društva. Menim namreč, da mora biti pedantno strogo natančen; nezaupljiv proti svojemu najboljšemu prijatelju. Kdor je imel opravka po večjih knjižnicah, se pač spominja, kolikokrat se je jezil nad »nepotrebnimi« šikanami raznih knjižničarskih uradnikov. Če pa premisli vse nekoliko natančneje ter se spomni, koliko izgub in tatvin se izvrši po vseh večjih bibliotekah, potem bo moral priznati, da je kontrola še vse premalo stroga. Tudi v Mariboru se bodo nabrala pravzaprav velike vrednosti. Zgodovinsko društvo ima med raznimi dragocenimi deli tudi nekaj knjig, ki jih sicer ni bilo (unicat). Zato bo treba paznje! — Navzlic vsim dolgoletnim pripravam vprašanje lastništva še vedno ni rešeno. Treba je brez dvoma nekega kuratorija, ki bo pazil na delovanje, predlagal nove nabave, kratko, nosil na zunanjo vso skrb. Popolnoma napačno pa bi bilo, da bi se izročila knjižnica kakoli politični korporaciji, ki bi na ta način hotela kovati politični kapital. Potem pa je bolje, da knjižnice ni. Žal, da navzlic vsem nasprotnim zatrjevanjem na to kažejo neka znamenja.

Imeli srbski zemljoradniki. Kakor v vsaki stranki, tako cvete tudi v kmetijskih stranki malkontentstvo. Celjsko zborovanje je pokazalo ves značaj strankine krize in se samo bojimo, da strankini voditelji ne bodo dovolj močni, da bi popravili, kar se da popraviti. Nedvomno je bila napaka, da se je stranka omejila na politično delo, ni pa gojila intenzivnega kulturnega in združno-gospodarskega dela. Stranka, ki ne temelji na kulturni vzgoji in gospodarski organizaciji, se težko prerije skozi zmede sedanjega časa. Dragoceni vzgled organizacije in dela nudi na Slovenskem še vedno — klerikalna stranka. Obžalujemo ta razkol, ker se s tem utrjuje klerikalna fronta. Čisto naravno je, da se bodo politično manjšolani in lahkoverni pristaši zopet vrnili v klerikalne vrste, kjer jih bodo — seve — sprejeli kakor oče izgubljenega sina. S stališča načelne borbe proti klerikalizmu je novo cepljenje itak dovolj razcepiljenih naprednih vrst vredno vsega obsojanja. Pridržujemo si, da prinesemo o tem političnem dogodku obširnejša razmotrivanja.

Politične vesti.
 * »Hrvatski blok« se pogaja? Listi komentirajo prihod predsednika »Hrv. bloka« dr. Šurmina v Beograd kot začetek pogajanj med vladnimi krogi in Hrv. blokom. Ta pogajanja so baje v zvezi z nameravanimi volitvami, ki bi se vršile okrog maja. Hrvatski blok je trdno prepričan, da bo dobil absolutno večino.
 * Razkol v samostojni kmetijski stranki. Na kongresu S.K.S., ki se je vršil 28. t. m. v Celju, je prišlo do razkola, ki se je pripravljalo že delj časa za strankinimi kulisami. Precej vpliva na potek notranje krize v stranki so

ko dirnilo, da sem se razjokala, a tudi njemu so se porosile oči. Kralj ji je objubil, da bo njena prošnja uslišana. Ko mu je vse povedala, je poklical kralj svojega pobočnika ter mu naročil, naj da kmetici kot povračilo za njen dar, drugo darilo. To je bilo res kraljevsko darilo: krasno izdelana košarica iz zlata in srebra, okrašena z dragulji. Na povratku sta jo spremljala dva vojaka do Siska. Ko je dospela Marica v Sisek, je vsa srečna pripovedovala o kraljevski prijaznosti in ponosno kazala kraljevsko darilo.

V Atlantik Cityju v Severni Ameriki se bo začel v kratkem graditi največji hotel na svetu. Hotel bo sestojal iz velikanskega, 14 nadstropij visokega stolpa in iz dveh krilnih stavb, vsaka po sedem nadstropij. Lastniki in uslužbenci tega hotela bodo sami zamorci. V njem bodo našli zatočišče zamorci, ki jih je v tamošnji okolici čez pol milijona in ki jih prihaja v mesto vsak dan po 100 do 1000, a dosedaj niso imeli nobenega svojega lokala.

Iz Newyorka poročajo, da je razsajal te dni v mestu Spencer tako siloviti vihar, da je dobesedno odnesel celo mesto. Najprvo so odfrčale strehe, za njimi pa nadaljni deli zidov, poihštvo in vse, kar se je dalo le malo premakniti. Še-le, ko je bilo vse mesto v razvalinah, je veter ponehal.

*** Grško-italijanski sporazum.** Grški ministerski predsednik Gunaris je imel ob priliki svojega bivanja v Rimu več sestankov z italijanskim ministerskim predsednikom Bononijem. Na teh sestankih se je razpravljalo o nastopu obeh držav na bodoči konferenci, na kateri se bo pretresalo vzhodno vprašanje. Gunaris je napram novinarjem izjavil, da je med njim in Bononijem dosežen sporazum v vseh glavnih vprašanjih.

*** Predaja Šopronja Madžarski.** V soboto dne 31. decembra vkorakajo madžarski oddelki v Šopronj, kjer ostanejo do 1. jan. do 12. ure popoldne pod poveljstvom antante. Ob 12. uri o polodne prevzamejo madžarske čete oficijelno vse področje, ki je po plebiscitu pripadlo Madžarski. Po pregledu vojske po generalni komisiji se bo podpisal protokol o prevzetju, oziroma predaji mesta.

«Kralj Slovincem.
 »Dragi bratje! Iskreno se zahvaljujem za prisrčne manifestacije, katere sem doživel povsod v vseh krajih Slovenije, po vaseh in selih, po mestih in v sami Ljubljani. Vsi, vsi, ki me tukaj pozdravljate, kot svojega kralja, sprejmite moje najiskrenejše zahvalo. Ko se vrnete domov, izročite v mestu, v vsakem selu in v vsaki hiši vsem, ki jih ni tukaj, moje pozdrave. Pofejte jim: Kralj ljubi vrle Slovence in krasno Slovenijo.«

(Kralj Aleksander na ljubljanskem kolodvoru dne 29. decembra 1921.)

Zanimivosti.
 Hrvatska kmetica pri kralju Aleksandru. — Hotel zamorec. — Veter odnesel mesto.

Marijo Resač, kmetica iz Martinske vasi pri Sisku, je odšla nedavno v Beograd, da prosi kralja samega za svojega obolega brata-vojaka. O tem obisku pripoveduje kmetica sama v »Sisačkem Glasu«: »Že, ko sem se peljala proti kraljevemu dvoru v Beogradu, sem bila skrajno vznemirjena, kako naj pozdravim kralja. Ko sem prišla v sprejemno sobo, kjer so pričakovali kralja tudi ministri, nisem se mogla spomniti niti ene besede in sploh nisem vedela, kako ga bom pozdravila. Kmalu na to pride v sobo krasen, prijazen, mlad mož, stopi k meni, ter me nagovori: »Ali ste me vi hotela videti in z mano govoriti?« Takoj sem spoznala kralja čigar sliko sem že večkrat videla. Pri tem ljubeznivem sprejemu sem bila jako iznenadena in takoj sem se spomnila, kako naj ga dostojno pozdravim. Po pozdravu sem mu izročila lepovo vezano blazinico, okrašeno z rožmarinom in trobojnicco. Kralj je darilo z veseljem sprejel ter ga pritisnil na prsa. Nato me je spremil k divanu, sedel meni nasproti ter mi rekel, naj mu vse povem, kar mi leži na duši in srcu. In tako sem ga prosila za svojega brata-vojaka in še marsikaj drugega. Kralj me je tudi vprašal: »Zakaj me vaši ljudje ne marajo?« Mene je to

bodo pa na častnem mestu svečeniki Kristove besede in čuvarji miru in sprave med ljudmi.
 — Grofovo luksuzno blago. Poročajo nam: Te dni so na carinarnici v Gornji Radgoni prodajali luksuzno blago, vredno približno 85.000 K, ki so ga zaplenili vozniku turniškega grajščaka (pri Ptujju). Blago je bilo na doslej nepojasnen način vtihotapljeno čez meje pri Radincih. To nam priča, da ob Muri še vedno cvete tihotapstvo.
 m Ljudska univerza. Pokrajinska uprava za Slovenijo je potrdila pravila za društvo Ljudska univerza v Mariboru. Občni zbor društva se vrši v sredo dne 18. jan. 1922. ob 8. uri zvečer v mali dvorani kazine. Dnevni red: 1. Pozdrav predsednika pripravljalnega odbora; 2. čitanje pravil; 3. sprejemanje članov; 4. volitev odbora in odsekov; 5. slučajnosti.
 — Kako delajo nasprotniki. Pri Sv. Lenartu se vrši te dni dvodnevni socialni tečaj klerikalne stranke. Na ta tečaj so povabljeni župani, odborniki, in drugi kmetski pristaši. Predavalo se bo o socialnem položaju, o družini, o mladinski organizaciji, o davčnem vprašanju, o skrbi za zdravje, občinski samoupravi, političnem položaju, šolskem vprašanju, društveni organizaciji. Predavajo: 1 odvetnik, 1 profesor, 1 zdravnik, 2 poslance, 4 župniki in 2 frančiškana. Tako bodo udeleženci poučeni o vseh najvažnejših vprašanjih, seveda s klerikalnega stališča, a poučeni bodo in morda celo hvaležni za te nauke. Tako se vodi sistematična politika. In naprednjaki? Koliko novih idej in novih sil vsebuje napredna kultura, če jo vodijo resni, odgovorni in idealno misleči politiki? Kako bi lahko nova kultura prekvasila slovensko ljudstvo, kakor je dvignila češki, danski narod itd. Toda vprašajmo se: kaj delajo slovenski napredni politiki brez razlike strank? Pripravajo se za politiko in za prostorčke na vodilnih mestih. — Koliko inteligence imamo, ki bi lahko šla med narod in ga sistematično vzgajala v novem, svetlejšem, pozitivnejšem duhu. Žal da je ta inteligence mrtvi kapital. Prireajo se plesi in občni zbori. Ko je to končano, pa zopet blaženo brezdelje in politikovanje v časopisih, če namreč ne pride volilna nevihta...

— Slovenska dijaška zadruga v Brnu, ki kot ekonomska organizacija podpira vse slovenske visokošolce v Brnu, obrača se na slovensko javnost, da ji pripomore v tem, za dijaštvo najkriticnejšem času izvrševati svoj namen in tako preprečiti, da ne zapade dijaštvo zopet oni neznojni bedi v kateri je živelo v minulem. Razposlala je v to svrhu privatnim zavodom in posameznikom prošnje, v katerih si usoja prositi za primerne denarne doneske, da ji bo mogoče podpirati in omogočiti študij vsaj najubožnejšim akademikom. Z takimi malenkostnimi prispevki posameznikov je lansko leto »Slov. dijaška zadruga v Brnu« nabrala preko 26.000 kron čeških, s katerimi je podpirala predvsem tudi one, ki vsled pomanjkanja denarni hredstevni podpornih fondov niso bili deležni nikake štipendije. Slovenska rodoljubna javnost se roti, naj ne pusti dijaštva brez pomoči, ker se naj zaveda, da to ni berachenje, ampak resna skrb za slovensko omladino, ki naj bo temelj naše bodočnosti.

Danes vsi na Silvestrov večer v Narodni dom!

Dnevna kronika.

— Klerikalni farizeji. Če je kedaj v »starih« časih priromal v Ljubljano, ali pa vsaj blizu ali mimo Ljubljane kak član »prevzviscne« dunajske cesarske hiše, so bili klerikalni listi prvi, ki so mu kadili pod nos in ga poveljevali tja gori do lebeskih oblakov in gorje onemu, ki bi si bil drznil le najnedolžnejšo opazko. Ko pa je te dni obiskal Slovenijo kralj Aleksander, kralj naše krvi, je klerikalni »Novi čas« pisal tako poučevalno in sramotljivo, da ga je morala oblast zapleati. Da pa je nesramnost še večja, so se k spodnje krog »Slovenca« celo pritožili, zakaj oblast ni duhovščine oficijelno povabila k slovesu, ki ga je spontano priredilo ljubljansko patrijotično prebivalstvo kralju Aleksandru. — O kraljevem prihodu ni bil nikdo obveščen, občinstvo je spontano prihitelo na kolodvor ter pozdravilo svojega vladarja, le ljubljanska duhovščina, ki nadaljuje pri nas Sušteršičevo politiko, ni čutila te notranje potrebe, da bi pozdravila našega vladarja pri odhodu. Tudi v tem tiči kos klerikalnega farizejstva, ki hinavsko zavija oči proti nebu, ko spozna svoje grehe, kar je pa ne moti, da bi v srcu ne kovalo novih načrtov in novega izigravanja ljudi.

— Vzorec klerikalnega pojmovanja politične mere je zadnja številka »Sl. Gospodarja«. V tej številki kar mrgoli samih napadov, psov, zavijanj, potvarjanj in laži o naši državi, vladi in posameznih političnih osebah. Koliko demagoško potvorjenih poročil in zlobnih sumničenj je v enem samem članku katoliškega lista! Ali so častiti in nečastiti gospodje v Cirilovi tiskarni res izgubili vsak čut odgovornosti in poznajo samo še eno politično sredstvo: cepec? Mar mislijo, da bodo s tem nepremišljenim udrihanjem dosegli svoj cilj? Vprašamo samo: seli res katoliška duhovščina strinja s tem načinom politike in s tako pisavo katoliškega časopisja? Če smo zabredli tako globoko, ako je politična slepota okužila tudi one, ki bi morali biti v vseh izpremembah časa in nazorov čuvarji ljubezni, plemenitosti in miru, tedaj je samo ena rešitev: Treba je začeti oster kulturni boj, iztrgati ljudem iz srea popačeno in izprijeno vero, da bodo potem čistejša srea in zdravjeji umovi lažje obentili pravo Kristovo ljubezen do človeka in naši pota k istiniti, nenačljivi veri. **Takrat ne bo več klerikalnih dervišev.**

Služba božja v staroslovenskem jeziku se je vršila na Stefanovo v mali dvorani Narodnega doma v Celju. Tudi v Zagrebu se je vršila istega dne služba božja v narodnem jeziku, kar pa je zelo razburilo zagrebškega nadšofa dr. Baura, ki je vse, ki so tej službi božji prisostvovali izobčil iz sv. katoliške cerkve, kakor nekdanj papeži v srednjem veku. Pa tisti časi so minuli...
 — Spomenik braniteljem Beograda. Beograjski občinski svet je na svoji seji dne 26. decembra l. l. sklenil, da postavi spomenik braniteljem Beograda. Kakor znano, je pokopanih v Beogradu okoli 3000 srbskih in 50 francoskih vojakov, padlih v boju za našo prestolico. Občinski svet je sklenil, da postavi spomenik našim in francoskim vojakom in sicer tako, da bo postavljen spomenik našim vojakom na desni, a Francoskom na levi strani grobišča. Spomenik bo podoben onemu, ki je postavljen žrtvam izza vojne 1876.—1877.

— **Krvavo božično drevo.** Iz Ljubljane nam poročajo: Pred božičem se je posestnik Kardinar z Gornjega Krapja peljal v svoj vinograd v Slamnjanu. Ko se je vračal na sanah domov, so se sani v diru po gozdu prevrnile, on pa je zadel z glavo ob neko drevesce s tako silo, da so se takoj pokazali možgani in je seveda čez par minut nastopila smrt.

— **Ubegli roparji.** Iz Prage poročajo, da je v četrtek pobegnilo iz norišnice v Bonici pri Pragi 13 razbojnikov, ki so bili tam začasno internirani. Bolniškega strežnika tega oddelka so zvezali ter mu odvzeli ključe, straži pri vratih pa zapretili, da jo na mestu ubijejo, če ne ostane popolnoma mirna. Med ubeglimi se nahaja tudi neki Chladik, ki je za časa vojne kot ordonančni častnik vojnega ministrstva na Dunaju izvršil v Galiciji velike sleparije. Po preobratu je bil nastavljen v finančnem ministrstvu, odkoder pa je radi raznih sleparij romal v zapor. Sedaj pa je začel med roparje. O ubeglih ni še nobenega sledu.

— **Železniška nesreča v Budimpešti.** V četrtek zjutraj je trčil osebni vlak v tovorni vlak na mostu čez Donavo, pri čemer so bile tri osebe ubite, štirinajst pa ranjenih. Nesrečo so povzročile nepravilno postavljene kretnice.

— **Zažiganje novčanice.** V beograjski električni centrali je bilo dne 13. in 14. dec. zažganih za 49.950.000 dinarjev starih novčanice po 5 din. in za 8.399.400 dia. bankovcev po 50 din. skupno za 52.840.400 din. Zažiganju so prisostvovali zastopniki Narodne banke in finančnega ministrstva.

— **Nov madžarski list v Jugoslaviji.** V Novem Sadu je prišel 25. dec. 1921. izhajati nov madžarski tednik »Vajásás». List je dobro prejevan ter pisan v jugoslovenskem državnem smislu. Naroča se pri upravi, Novisad, Pašičeva ul. 26. Posamezna številka stane 50 para.

— **Dvojni radi — Karla.** Madžarskemu narodnemu poslancu kmečke stranke Benkőju je napovedal legitimist Szmezcanyi dvojni radi na pištole, ker je Benkő razžalil — ekskarja Karla.

Povratak boljševizma h kapitalizmu.

V Moskvi se je 23. decembra začel deveti boljševiški kongres. Kongres je otvoril Lenjin, ki je v svojem govoru izjavil, da komunistom ni uspelo, da se popolnoma osvobodijo kapitalizma, a tudi boja danes ne morejo voditi dalje. Svoj govor je zaključil s prepričanjem, da je prišel do spoznanja, da danes ne gre za uničenje kapitalizma, nego, da se kapitalizem pridrži, izpremeni in podrvavi. Za Lenjinom je govoril Zinovjev o komunistični internacionali. Glavni del njegovega poročila je bil posvečen karakteriziranju nove taktike komunistične v zvezi z novimi objektivnimi in subjektivnimi pogoji. Glavna smernica za taktiko komunistične internacionalne je težnja delavskih razredov za organizacijo zedinjene skupne fronte proti naraščajočemu pritisku kapitalizma. Ta moment mora komunistična internacionala izkoristiti in izdati parolo ujedinenja delavskih razredov. V to svrhu morajo boljševiški stopiti v stalni sporazum z mednarodnimi menjševiki, na vsak način pa brez koncesij v temeljnih organizatoričnih vprašanjih. Vendar pa o kakem miru med komunisti in socialnimi-izdajalci (!) ne more biti niti govora. Če boljševiki zapirajo svoje vrste, se godi to v glavnem radi tega, ker se nahajajo v periodi novega razmaha delavskega pokreta. V tem času je njihova dolžnost, da stojimo tako blizu mas, ko še nikdar poprej, a to blizu mas, nikakor pa ne blizu prerokovalcev premirja. Elementarni pokret za skupno in zedinjeno delavsko fronto se ne sme ignorirati, ker je ta pokret zelo globoko zamišljen in revolucionaren. »Mi ne predlagamo miru z internacionalami«, je rekel Zinovjev, »nego samo konfrontacijo delavskih razredov. Borba proti vojni, proti draginji, to so vprašanja, o katerih se lahko razpravljajo pri eventuelnem sporazumu«. Za tem se je bavil Zinovjev s stališčem Komu-

čne internacionale v novi ekonomski politiki. »Radi te politike« je rekel, »vodijo naši mnogoštevilni sovražniki zoper nas ostro borbo. Buržoazija in prerokovalci premirja govore o težkem gospodarskem položaju sovjetske Rusije, o desorganizaciji in lakoti, češ, da so to posledice proletarske revolucije, hoteč s tem uničiti revolucionarno navdušenje proletarijata. Anarhistični elementi slikajo našo gospodarsko politiko kot izdajo revolucije na korist kapitalizmu ter skušajo osnovati četrto internacionalo. To a so samo male skupine, ki pa bodo kmalu izginile. Brez pretiravanja se lahko reče, da je vsaka zmaga na gospodarskem polju, zmaga svetovne revolucije.«

Povodom tega vseruskga sovjetskega kongresa, prinašajo komunistični listi dolge članke. »Pravda« pravi, da imajo vsa vprašanja, ki so na dnevnem redu kongresa, samo eden namen, namreč razvoj produktivnih sil države in likvidacijo velike desorganizacije, ki vlada v Rusiji in ki zahteva milijonske žrtve. »Zadnji sovjetski kongres«, piše list, »bi nam mogel biti opomin«. Vsi se spominjamo izredno povoljnih poročil in proračunov, ki so se nanašali na našo industrijo. Kljub temu pa smo že par mesecev pozneje prišli do današnjega stanja, ki je vse proračune produkcijskega programa tako preobrnilo, da se je v gotovih trenutkih šlo za obstoj republike same. Spomnimo se sedaj tega opomina, ker je letošnji pokret mnogo važnejši kot je bil lanski. Pred nami je lakota nerodovitnost, razpad poljedelstva, a pri vsem tem le male zaloge. »Pravda« zaključuje z besedami, naj bodo vsi pripravljeni na mnoge izpremembe političnega kurza in zgodovine. V gospodarski politiki bi morala vladati največja previdnost. Tudi drugi listi pišejo v tem smislu. »Komunistička Živa« piše: Na konferenci se je težek in strašni gospodarski položaj republike zelo natančno obravnil. Kriza, ki vlada v našem poljedelstvu, se bo v prihodnjem letu le malo izboljšala, a jasni znaki govore za to, da se bo kriza v industrijskih podjetjih le še povečala. Položaj je v obče tak, da bo treba napeti vse moči. Radi tega je konferenca izdelala načrt za nadaljno delovanje. Naloga devetega sovjetskega kongresa pa je, da te načrte izvrši.

Mariborske vesti.

Maribor, 31. decembra 1921.

— **Srečno in veselo novo leto želita vsem naročnikom, inserentom, čitateljem in prijateljem uredništvo in uprava »Tabora«.**

— **OB NOVEM LETU.** Naš list stopa danes v svoje tretje leto. Marsikaj, kar smo obljubili ob početku, smo tudi izvršili, česar nismo, ni bila toliko naša, ampak krivda razmer in težkoč, ki so nas ovirale na potu k izboljšanju. Marsikaj bomo izboljšali, ako nam bo sreča mila, v teku leta, katerega nastopamo danes. Kljub vsem težavam pa se je naš list v teku teh dveh prvih let splošno razširil in vdemačil ter postal zvest glasnik vseh, ki hočejo tu na najskrajnejšem severu delati za čimlepši procvit našega ujedinenega naroda in svobodne države v duhu svobodnega napredka. Ostanite mu zvesti vsi dosežani prijatelji in pridobivajte mu novih.

— **Uredništvo »Tabora«.** — **»Žurnalisti, kje ste bili?«,** tako nas je poklicala predvečerajšnjim notica iz zborovanja amaterfotografov, ki so bili baje silno ogorčeni, da niso bili na njihov občni zbor zastopniki vseh mariborskih in ljubljanskih časopisov. Namenoma smo notico priobčili, kakor smo jo dobili, da javnost vidi, kaj vse zahtevajo Slovenci še leta 1921. od žurnalistov. Ni dovolj, da priobčujemo že prav vsakemu potrebnemu in nepotrebnemu društvu in društvecu brezplačno dolga poročila, agilni odborniki zahtevajo celo, da naj žurnalist, ki celi dan naporno duševno dela, povrh tega še večer za večerom presedi vsaj do polnoči po zakajenih gostilnicah, zapravlja svoj denar in beleži vsako besedo, katerih se na takih zborovanjih premlati na tisoče centov. Mi ne bomo obširno razpravljali o nalogah današnjega slovenskega žurnalista, ker smo

to že ponovno storili, mislimo pa, da lahko brez zamere enkrat za vselej povemo na levo in desno, da bi moralo imeti vsako društvo tudi pri nas, kot je to drugod v običaju in tudi pri večini naših društev, v odboru svojega lastnega poročevalca za liste.

— **Nečaknost.** Zdravnik g. dr. Pečnik je izdal v nemškem jeziku svojo brošuro o zdravljenju tuberkuloze. Nimamo nič proti reklamam, ki jo kdo dela zase; to je njegova stvar in pa stvar njegovega stanu. Menimo pa, da bi g. dr. P. lahko vpošteval narodnostne razmere v naših krajih in bi na brošuri, ki jo izda v Celju, povrh tega še pri slovenskem založniku, ne uporabljal imen »Marburg« in »Cilli«. Glede rabe slovenskih krajevnih imen obstoja poseben zakon, ki je menda znan tudi g. dr. P., sicer pa bi neglede na zakon moral lojalno priznati običaj, kakor ga priznavajo celo nekateri treznejši Nemci. Menda bi s tem ne škodoval preveč svojem ugledu.

— **Narodno železničarsko pevsko društvo »Drava«** priredi danes, dne 31. decembra v vseh prostorih Narodnega doma »Silvestrov večer«. Spored je zelo zanimiv ter obsega pevske točke moškega, ženskega in mešanega zbora, solospesve, kuplete i. dr. Za smeh bo poskrbela primerna šaloigra. Seveda pridejo na svoj račun tudi plesalci. Ker je ta prireditev edina narodna na ta večer, upamo, da se je Mariborčani polnoštevilno udeležijo. Zabava se vrši pri pogrnjenih mizah. Vstopnina je zelo nizka ter znaša za osebo 3 din., na galeriji pa 1,50 din. Vstopnice se dobe tudi v upravi »Tabora«.

— **V protest proti italijanskemu izživanju v Dalmaciji** je daroval g. ravnatelj Fran Topič 100 K Jugoslovenski Matici Srčna hvala. Posnemajta!

— **Zlato zapestnico vredno 4000 K** je izgubila v četrtek na potu v cerkev neka Marija Kotnik. Pošten najditelj se naproša, da odda zapestnico proti dobri nagradi pri policijskem komisarijatu.

— **Smrtna kosa.** V četrtek je umrl na daljši bolezni policijski stražnik Hinko Kavčič. Pogreb se vrši danes popoldne, N. p. v m!

— **Plesna botežen v Mariboru.** Mariborski predstob bo izredno živahen. Dosedaj je bilo pri okr. glavarstvu zaproseno za že 50 plesnih dovoljenj. — Klub draginji in neprestanim krizam, klub nezropehu mariborskih kulturnih podjetij, bo Maribor plesal kakor redkokatero leto v starih dobrih časih.

— **Poziv vsem vpoškojenim invalidom in vdovam južne železnice.** Dne 8. jan. 1922, ob 1/2 12 uri dopoldan se vrši v Gambrovi dv. v Mariboru, redni občni zbor potrošnice vpoškojenecv južne železnice. Vabilo se vsi gori imenovani, da se ga vdeležijo polnoštevilno, vsak naj prinese s seboj društveno karto za leto 1922. Pridite vsi na shod, stvar je zelo važna.

— **Jugoslovenska Matica v Mariboru** želi vsem članom, podpornikom in somišljenikom srečno novo leto!

— **Čiril in Metoda razločnica** se dobe v podružnici Jugoslavije, in trafiki Marijana ul. Nar. želne koleke po 25 par. v trgovini g. Vilko Weisda. Zlata Brišnik in trafika ga. Maček v Alex ul.

— **Na izrednem občnem zboru društva jugoslovenskih akademikov v Mariboru** se je konstituiral odbor društva sledeče: predsednik: Brolih Mirko, iur.; podpreds: Bedianič Vratislav, stud. tehn. tajnik: Ogrišek Srečko, cand. com.; blagajnik: Dev Mirko, iur.; odbornik: Bregant Dolfo, stud. com.; revizorja: Merčun Vitko, med.; Lutman Slavko, med. Knjižnica ter tajništvo poslujeta kot doslej v društvenih prostorih vsak petek med 13^h do 14^h uro.

— **Mestni šolski svet potrebuje pregled analfabetov (nepismenih),** ki se nahajajo v mestni občini mariborski, ker se misli zanje ustanoviti izobraževalni tečaj. Zato se naj oglašijo vsi oni, (vsake starosti), ki ne znajo čitati in pisati — razen vojaštva, katero bo imelo lastni tečaj — v pisarni mestnega šolskega sveta na Slomškovem trgu, in sicer čimprej.

— **Jugoslovenska Matica v Mariboru** ob koncu leta vsem blagim dobrotnikom, podpornikom, članom in somišljenikom izrekla najširšo zahvalo za

vso gmočno in moralno podporo. V novem letu v novem delu!

— **Socialistični župan pred sodiščem** Dne 28. decembra se je končala pred tukajšnjim kazenskim sodiščem dolgotrajna politična razprava še izza prvih občinskih volitev. Takrat je bil izvoljen v Račjem za čupana kamnosek Fr. Koban, ki je bil na glasu kot komunist, sicer pa pristaš nemškoavstrijske internacionalne. Po njegovi izvolitvi je šest uglednih občanov poslalo okrajnemu glavarstvu zaupno vlogo, v kateri protestirajo zoper izvolitev Kobana, ter izjavljajo, da je Koban kom., da je pobiral podpise za Nem. Avstrijo, da je sovražnik Slovanov in da je pravil, da nas je dr. Korošec prodal Srbom itd., ter da je na pokopališču v Polskavi je mal tuje nagrobne spomenike, ki jih je potem zopet prodajal in dr. To ulogo je dobil v roke tudi g. župan Koban sam. Vložil je tožbo zoper vlagatelje te vloge radi obrekovanja in razžaljenja časti. Pri zadnji razpravi so bili vsi obtoženci oproščeni, ker so doprinesli dokaz verjetnosti. Zastopnik Kobana, dr. Skapin je priglasil vzklic. Tako pride zadeva še pred drugo inštanco. Koban je tisti možakar, ki je svojčas na neko šaljivo notico radi kipa cesarja Franca Josipa na našem sodišču prišel v sodišče ter hotel res kupiti — cesarja ter je polem zahteval od našega uredništva povračilo potnih stroškov.

— **Novo lekarno na Koroški cesti** namerava ustanoviti apotekarski pomočnik stalne vojne bolnice v Ljubljani g. Peter F. Albanče. Tako bo dobilo tudi Koroško predmestje svojo lekarno, kakor jo imajo že vsa druga predmestja.

— **Tečaj za kemijo v »Ljudski univerzi«.** »Ljudska univerza«, ki začne z Novim letom delovati v polnem obsegu, priredi kurz za kemijo, ki bo namenjen vsem brez razlike stanu in predizobrazbe, kateri se zanimajo za to lepo in krasno razvito prirodoslovno vedo. — Kurz bo obsegal 10—12 predavanj in se bo vršil v večernih urah v državni realki. Kdor se želi udeleževati tega tečaja, naj se oglaš pri tajniku »Ljudske univerze«, g. prof. Favaju, Koroščeva ulica št. 34.

— **Danes 1. januarja koncert v gostilni »Linhartov dvor«,** Tržaška cesta št. 47. 2153.

— **Samomer v hotelu »Dunaj«.** Svoičas smo poročali o samomeru v tukajšnjem hotelu »Dunaj«, ki ga je izvršil nek mlad mož Skočil je z okna prvega nadstropja in je kmalu na to umrl. V knjičico za tužce se je vpisal kot Jovan Račec. Ker pa se je dvomilo, da je to njegovo pravo ime, se je uvedla preiskava, ki je še le sedaj dognala, da je umrl identičen z redovom Jusufom Bendičem, ki je služil pri 41. pešpolku v Osijeku. Udan je bil pijaci ter nekega dne z večjim zneskom tujega denarja izginil ter našel v Mariboru svoj tragični konec.

— **Dvojnica smola.** Lepa Anny je bila iz gotovih vzrokov prisiljena, prebiti nekaj časa v tukajšnji javni bolnici. To priliko pa je porabila neka njena prijateljica, znana mariborska »rožica«, ter ji odnesla iz njenega stanovanja razno perilo, vredno 1000 K.

— **Tihotapstvo.** Včeraj je bil v Kurilnici južne železnice aretiran kurjač Ivan F., ker so našli pri njem 100 zavojev madžarskega tobaka za pipo. Oddan je bil finančni oblasti v svrhu nadaljnjega postopanja.

— **Pesnica.** Koncert v tukajšnji gostilni Smonik na Stefanovo je prinesel za Jugoslovensko Matico 280 K. — Srčna hvala!

— **Romane svetovnih pisateljev:** Sienkiewicza, Tolstojca, Dostojevskega, Gogolja, Gorkija, Mezőkovskega, Arčibaševa, Čehova, Andrejewa, Machara (»Rim«), Jiraska, Zeverja, Maupassanta, Zola, Dandeta, Flauberta, Balzaca, Bourgeta, Franca, Hansuna, Kellermana, Ewersa, Sudermanna, Wildea, Dickensa, Mark Favaina, E. A. Poe, Kiplinga, D'Annunzia, D'Amicis in nešteto drugih kot številne moderne knjige iz ostalih panog je posojajo izposoja proti malenkostni izposojini »Ljudska knjižnica« v Mariboru (»Narodni dome«).

— **Velika kavarna.** Ob 17. uri popoldne čajanka s koncertom v »Klubbari« 2108

m Zahvala. Za prekrasno božičnico, ki jo je priredil g. okrajni glavar dr. Srečko Lajnišič dne 23. t. m. v telovadnici deške meščanske šole v Mariboru najrevnejšim učencem ljudske šole v Krčevini, Pobrežju, Radvanju, Razvanju, Studencih in na Teznu, izrekajo okrajni šolski svet in učiteljsvo navedenih šol tudi tem potom in v imenu bogato obdarovanih otročičev in njih staršev, še enkrat prav iskreno zahvalo blagomu prireditelju; istotako pa tudi gospodu okrajnemu šolskemu nadzorniku Matiji Lichtenwalnerju in milostljivi njegovi gospe soprogi za požrtvovalno sodelovanje ter velik trud, ki sta ga imela z jako okusnim okrašenjem velikega, čez 4 metre visokega božičnega drevesa. Srčna hvala pa tudi vsem častitim damam in gospodom, ki so počastili božičnico s svojo navzočnostjo. — Ako se upošteva, da je bilo obdarovano po g. okr. glavarju 210 otrok s tople obleko, perilom in z obutjem, 285 pa s slaščicami in pecivom, in da tako krasnega božičnega drevesa še niso videli mali revčki nikoli, potem je utemeljena odkritosrečna zahvala teh sirotic, ki izzvani z željo: Vsem dobrotnikom srečno in veselo novo leto!

m Vojni invalidi, vdove in sirote. **POZOR!** Udruženje vojnih invalidov, vdov in sirot kraljevine SHS. Pokrajinski odbor v Mariboru, opozarja organizirane vojne invalide, vdove in sirote, da plačajo v svojem interesu zaostalo članarino od leta 1921. Ker bode društvo v vsaki zadevi zastopalo le one člane, ki redno podpirajo njihovo organizirano društvo. Uradne ure so vsako sredo v tednu na Rotovškem trgu. Člani, ki so bili ponovno ocenjeni od pregledne komisije 1921. leta, naj blagovolijo predložiti izvide tajniku v svrhu ponovne vključitve. Vsa tozadevna pojasnila daje izven uradnih ur vsak dan od 2.-4. popoldan tajnik na Kralja Petra trgu št. 2 (trafika).

m Na fantovskem večeru trgovca g. Lenarda se je nabralo za Jugoslov. Matico K 3050. G. Jaklič in g. Pavletič nabrala za Jugoslov. Matico v gostilni Maribor K 184. G. Jože Lešnik nabral v Smartnem na Pohorju za Jugoslov. Matico K 140. — G. Kraševac, pisarniški ravnatelj je nabral K 85, a pri izdaji vstopnic k porotni obravnavi za Jugoslov. Matico K 323,80. Iskrena hvala vsem darovalcem.

m K tragediji v Krekovi ulici. Včeraj smo poročali o dogodku v Krekovi ulici, kjer je g. kapetan inženier Albin Mlakar v obupu posegel po samokresu, da brani svoje stanovanje. Stvar ni tako enostavna, kakor izgleda morda na zunaj. Tu ne gre le za eno golo stanovanje, tu gre za žalosten pojav našega splošnega življenja. G. Mlakar je kot mlad človek žrtvoval vse svoje fizične sile v bojih z Italijani med svetovno vojno in pozneje v bojih z Nemci na Koroškem in ti boji so mu razrahljali živce, tako da vpliva nanj vsaka nezgoda v veliko večji meri kakor na koga drugega. Za to bi se moralo že s stališča človečnosti postopati z njim obzirno. G. Mlakar pa nam je dal tudi izum, na katerega moramo biti ponosni. Njegove gosli so ocenili tudi priznani strokovnjaki kot dragoceno pridobitev v izpopolnitvi proizvodov te stroke. Povsod drugod bi se takemu človeku šlo na roko, pomagalo bi se mu, da se njegov izum uporabi, da se prične s fabricacijo njegovih gosli. Mi v Jugoslaviji nimamo nobene tovarne te vrste. Kako plodno je še to neobdelano polje! Mesto tega pa se ga hoče uničiti docela, onemogočiti mu nadaljnjo delo na izumiteljskem polju. Konec koncev pa ne bi tudi nič rekli, če bi se mu hotelo odvzeti stanovanje res v korist koga, ki je bolj potreben in bolj neobhoden v Mariboru. Toda jemati mu stanovanje v korist nekega upokojenega častnika, ki je tu stokrat bolj nepotreben kakor g. Mlakar in ki se misli, kakor čujemo v kratkem sploh preseliti v Avstrijo — to ne gre. Kakor smo naknadno izvedeli, stanovanje namreč ni bilo nakazano g. Rumpfu, ampak nekemu že tam stanujočemu penzioniranemu oficirju; g. Rumpf bi dobil le eno sobo. G. Mlakar straži v svojem obupu stanovanje že tretji dan. Koliko časa mislijo oblasti še nadaljevati to nečestitost?

Tu ne smejo odločevati goli in suhi papirgafi, tu mora odločevati čut človečnosti in obzira na njegove zasluge. Ali ga hočejo oblasti s tem uničiti ter si nakopati na vest zopet nov greh nad ženjalnim, a nesrečnim človekom? Ne iz stanovanja in ne v blaznico, še manj pa v zapor z njim. Pustite ga živeti in delati! To zahteva že človečnost sama.

m Nasedel mu je. Nedavno smo poročali o prebrisanem Lojzetu Kotniku, ki se je izdajal za posestnika in vinotrčca, ter je na ta način izvalil razne zneske. Sedaj pa se je oglasil tudi še gostilničar Blaže R., napram kateremu se je izdal Kotnik za lesotrčca. Pobotala sta se, da mu nabavi Kotnik drva, za kar mu je dal gostilničar 3000 K predujma. Ko je Kotnik spréjel denar, ga ni bilo več videti.

m Denarja ni imel. mučila pa ga je silna žeja, nekega Milana R. namreč. Da bi se te hude žeje rešil, je šel v neko gostilno na Vodnikovem trgu ter tam spil kar dva litra vina. Ko si je grlo že pošteno ožehtal, je šele povedal, da ga žep nič ne tišči, ker je prazen. Skoraj bi se mu bila godila slaba, da mu niso priskočili na pomoč njegovi prijatelji, ki so se slučajno nahajali v gostilni in so za njega jamčili, da bo drugi dan plačal.

PRIMERNO
NOVOLETNO DARILO
OSKAR WILDE:
LADY WINDERMERE
DRAMA V STIRIH DEJANJIH.
PREVEL:
RADIVOJ REHAR.
Izšla je prošli teden v Mariborski tiskarni.

Kultura in umetnost

x Za narodov blagor. Komedija v 4 dejanjih. Spisal Ivan Cankar. Režiser Milan Skrbinšek. Premijera v mariborskem Narodnem gledališču v četrtek 29. decembra. Komaj sedaj, ko ga ni več med nami vemo, kaj nam je bil, on naš veliki Cankar. Videli smo njegove komedije že poprej, toda s precej drugačnimi očmi, kakor jih gledamo danes in zato so nam mnogo bližje. Da, on je poznal nas, ki se zovemo slovenski narod do — obisti. Nihče pred njim nas ni poznal tako dobro, in morda nas nihče več ne bo poznal. Komedija »Za narodov blagor« je vsa naša, v njej smo narisani mi, tako verno in naravno, da nas mora biti sram, ko se ugledamo tako — nage. Ravno za to pa, ker je naša, je tudi vsečloveška. Saj »rodoljublje«, katerim je vse za »narodov blagor«, ki ni nič drugega nego etiketa za umazano sebično koristolovstvo na račun onega pravega, živega naroda, ne žive samo na Slovenskem, ampak povsod, po vsem svetu. Cankarju so se naši Grozdi in Grudni zastudili, zato jih je slekel do nazega ter jih postavil na sramoten oder pred same sebe. Od takrat, ko je Cankar napisal to komedijo se je tudi v dolini šentflorjanski marsikaj spremenilo, a kar je najbolj žalostno — spremenil se je tudi žurnalist Šenka. Njegovi sinovi in nasledniki so danes prav taki Grozdi in Grudni, kakor so bili oni stari, ter kupčujejo z »narodovim blagrom« prav tako, kakor so nekdanj oni, samo da pomeni pri njih narod (Nation) — ljudstvo (Volk). Ljudje so pač vedno ljudje, pa naj pripadajo predstoletni ali pa današnji generaciji in bodo tudi vedno ostali ljudje, kljub vsem Cankarjem, Tolstojem in drugim. Z ideali začno, a s — trebuchom končajo. Idealisti Šenkovega kova vržejo stare Grozde in Grudne, dvignejo pa s tem na njihove prestole druge osebnosti, ki postanejo kmalu zopet Grozdi in Grudni. To je večer boj za »narodov blagor« in ker je večer, bo tudi Cankarjeva komedija »Za narodov blagor« vedno aktualna. Tega se je podzavestno zavedalo morda tudi občinstvo, ki je v četr-

kovih premijeri gledališče skoro napolnilo. Režija g. Skrbinška je bila dobra, je grupacija tu in tam malo premalo organizirana. G. Povhé je kreiral Aleksija pl. Gornika nenavadno dobro, če pomislimo, da je operetni igralec. G. Bratina je podajal dr. Grozda prav dobro, le včasih preveč pijano in s preveč ponavljajočimi se gestami. Gdč. Šuštarjeva je bila kot Katarina kakor vedno brez življenja. Ga. Šetinska je napravila iz Matilde eno najlepših njenih kreacij, le jok se ji ni posrečil, bil je kakor vedno pri njej — narejen in ne doživljen. G. Grom se je v dr. Grudnu dvignil do nenavadne višine ter ga podal skoziinskozi dobro, istotako je podala ga. Bukšekova Grudno prvovrstno. G. Stamear je odigral Mrmoljo s pristno živahnostjo, le tu in tam je bilo malo patosa. Klander g. Jankota bi bil dober, če bi ne bala motila njegovo preveč majomažno napravljena maska. Ga. Dragutinovičeva je kot Mrmoljeka malo preveč afektirala, zato ni bila docela pristna. Julijana Šenko, katere mu je Cankar dal v usta svoje misli in nazore in ki je radi tega gotovo najtežja vloga v komediji je podal g. Skrbinšek mojstersko, le parkrat se je preveč razkričal, tako, da je fizično opešal. Literata Siratko je g. Škerl odigral primeroma dobro. Kadivec g. Mkučiča je bil malo preveč nerodno sangvinističen. Veluščekov profesor Kremžar je bil dober slogaš. Poeta Stebelc je podal igralec precej diletantsko, malo bolj je bil slabo oblečen človek g. Kocmurja. Dobra sta bila občinska svetnika Furijan in Korže. Koluta pa bi si bil moral kot svetnik napraviti že, malo drugačno masko. Hišna, gdčena Kogejeva je malo preveč »padla« na oder ter se obnašala preveč zmedeno. V glavnem je bila predstava dobra, kakor so primeroma dobro uprizorjene na našem odru vse komedije. —r.

x Alojz Kraigher: Umetnikova trilogija. Ivanu Cankarju v spomin. V Ljubljani 1921. Samozaložba. Strani 134. Cena broširanega izvida 15 din. Naš pisatelj Alojz Kraigher, autor »Školjke«, »Kontrolorja Skrobarja« in »Mlade ljubeznik« nam je podal tu svoje četrto delo »Umetnikova trilogija«. So to tri enodejanke, v katerih nastopa naš Ivan Cankar, velik osebnj prijatelj Kraigherjev. O delu bomo v prilogi spregovorili obširneje.

x Oklic slovenskim pevskim zborom in pevskim društvom. Glasom sklopa pripravljainega odbora snujejo se Zveze slovenskih pevskih zborov, bo Ustanovni občni zbor te zveze v petek dne 6. januarja 1922. na dan sv. Treh Kraljev ob 19. uri dopoldne v pevski dvorani Glasbene Matice v Ljubljani, Vegova ulica št. 7. II. nadstropje. Namen zveze naj bi bil, združiti vse slovenske pevske zbeze v svrhu izpopolnjevanja pevske izobrazbe. Zveza bi skušala doseči svoje namene z zborovanji, poučnimi predavanji, s skupnimi pevskimi nastopi, s poučnimi tečaji, z ustanavljanjem pevskih zborov v krajih, kjer jih še ni, z izdajanjem potrebnih not in strokovnega glasila, z evidenco statistike o delovanju zborov itd. Pripravljaini odbor vabi vse pevske zbeze in vsa pevska društva na Slovenskem, da javijo svoj prisop »Zvezi slovenskih pevskih zborov«, pisarna Glasbene Matice, Ljubljana, Gosposka ulica 8, I. do 5. jan. 1922. in da odpošljejo k Ustanovnemu občenemu zboru, na dan 6. jan. svojega zastopnika, pooblaščenca od občenega zbora ali odbora svojega društva.

Alkoholna in protialkoholna statistika za Slovenijo v preteklem letu.

Koncesijoniranih gostilničarskih in krcmarskih obrti se izvršuje v Sloveniji 6.026. Te obrti so v smislu obrtnege reda drž. zak. št. 89. z dne 16. avg. 1907 čl. 16. razdeljene sledeče: toči in na drobno prodaja pivo, sadjevec in žgane opojne pijače 3122, pivo, vino in sadjevec 2599, žgane opojne pijače 305 obrtnikov. Obrt se izvršuje v 4984 slučajih osebno, 389 po namestniku in 633 po najemniku. Koncesij je bilo ukinjenih kazensko začasno 47, trajno 11 in iz raznih drugih razlogov 512, skupaj 570 na novo oddeljenih na 217. Tako

pride na 185 oseb i gostilna in 308 oseb i točilnica žganih opojnih pijač. Raznih vrst opojnih pijač se je zavzilo: piva 170.000 hl, vina 270.970 hl, sadjevca 73.664 hl in sadnega žganja 4.200 hl v skupnem znesku 1.405.100.000 K. Na eno osebo odpade torej povprečno 49 l opojnih pijač v vrednosti 1312 K Tu ni všteto žganje, ki ga izdelujejo posamezne tvrdke iz špirta, istotako ne iz inozemstva uvoženo žganje in vino. Oblastveno je bil dovoljen ples v javnih prostorih v 1700 in prekoračenje krajevne policijske ure v 1730 slučajih z 2197 nadurami. Radi prestopkov naredbе ministra za notranje zadeve z dne 13. nov. 1913, št. 752, o omejitvi točenja alkoholnih pijač, je bilo kaznovanih 1357 oseb z 121.335 K denarne in 633 dni zaporne kazni. Največ oseb med njimi, tudi večje število ženskega spola, je bilo obsojenih radi javne pijanosti. 5026 alkoholnim podjetjem stoji nasproti 8 brezalkoholnih gostiln in 26 podjetij za izdelovanje brezalkoholnih pijač, t. j. sodavice, pokalice in sadnih sokov, ki pa vsled pomanjkanja surovin le v presledkih obratujejo. V boja proti alkoholizmu se je poverjeništvu za socijalno skrb udejstvovalo sledeče:

Ustanovilo je dne 21. jan. 1920 protialkoholni sosvet kot posvetovalni organ protialkoholnemu oddelku obstoječ iz zastopnikov raznih državnih oblasti, izobraževalnih in telovadnih organizacij v Ljubljani. Potom organov protialkoholnega oddelka se je izvedlo po raznih krajih Slovenije kontrolo nad izvrševanjem vladnih naredb, tičočih se omejitve pijančevanja, ob kateri priiki se je ugotovilo med drugim zlasti več slučajev protipostavnega točenja in prodaje žganih opojnih pijač. V skrbstvo za alkoholike je bilo prevzetih uradnih potom in na podlagi prošnje njih svojcev v Ljubljani več oseb. V njih zdravljenje in oblažitev družinskih razmer v obče se je ukrenilo vse potrebno. V enem slučaju je bil bolnik postavljen pod varuštvo, v drugem slučaju pa vsled popolnega pomanjkanja zdraviljšča za alkoholike v Jugoslaviji, oddan v enoletno zdravljenje bolnišnice na Studencu. V svrhu protialkoholne propagande vršilo se je v 43 urah 29 predavanj, katere je posetilo okoli 5000 oseb. Vsako predavanje je pojasnjevalo 60 skioptičnih slik. Največ zanimanja za te prireditve je pokazalo industrijsko delavstvo. Uradu so bili v omejitve pijančevanja stalvljeni od strani raznih izobraževalnih organizacij med drugimi tudi sledeči predlogi: 1. uvede naj se praktično nadzorstvo produkcije in prodaje alkoholnih pijač; 2. izvede naj se revizija koncesij za žganjetoč, ki se vrši v zvezi z drugo obrtjo; 3. vsem, ki imajo gostilne v najemu, pa se drugače lahko preživljajo, naj se odvzamejo koncesije; 4. zahteva naj se, da vsaka gostilna postreže tudi s hrano in brezalkoholnimi pijačami; 5. propagandno delo v svrhu omejitve pijančevanja naj se koncentriira najbolj pri mladini in sicer v šoli, pri telovadnih organizacijah in društvi sploh, kjer se zbira mladina v kakršnekolj izobraževalne svrhe.

ŠAH.

Partija stev. 25.
Mojsterski turnir Haag 26. oktobra 1921.

Obramba Philidor.	
Beli: Yates.	Crni: Marco.
1. e 2—e 4	e 7—e 5
2. Sg 1—f 3	d 7—d 6
3. d 2—d 4	Sb 8—d 7
4. Lf 1—c 4	c 7—c 6
5. Sb 1—c 3	Lf 8—e 7
6. 0—0	h 7—h 6
7. Lc 1—e 3	
(Bolje 7. Se 2 in Sg 3.)	
	Sg 8—f 6
8. Lc 4—b 3	Dd 8—c 7
9. Sf 3—d 2	g 7—g 5
(Prepreči f 2—f 4.)	
10. a 2—a 4	
(Zato, da na Sc 4 ne pride b 7—b 5.)	
	Sd 7—f 8
11. a 4—a 5	Si 8—g 6

12. Tf 1-e 1 Sg 6-f 4
 13. f 2-f 3
 (Na 13. g 3 sledi Dd 7 z grožnjo
 Dh 3 in beli konja ne sme vzeti.)
 Th 8-g 8
 14. Sd 2-f 1 Lc 8-e 6
 (Slabo g 4 radi 15. Lxf 4.)
 15. Sf 1-g 3 Dc 7-d 7
 (Pripravlja zanimivo žrtvo.)
 16. d 4-d 5 Ld 7-h 3
 (Brilantno, a riskantno!)
 17. g 2xh 3
 (Bolje poprej a 5-a 6.)
 Dd 7xh 3
 18. Dd 1-d 2 Sf 6-h 5
 19. Dd 2-f 2
 (To zgubi! Pravilno je bilo 19. Sxh 5
 Dxf 3 20. Lxf 4 — edina potezal —
 gxf+ 21. Sg 3 f×g 22. h 3 Df 2+
 23. Dxf 2 gf+ 24. Kxf 2 Lh 4+ in
 beli ni na slabšem.)
 g 5-g 4
 20. Kg 1-h 1
 (Na 20. Df 1 sledi Sxg 3.)
 g 4xf 3
 (Tudi Lh 4 pride v poštev.)
 21. Te 1-g 1 Le 7-h 4
 22. Le 3xf 4 e 5xf 4
 23. Sg 3xh 5
 (Nima boljega.)
 Lh 4xf 2
 24. Tg 1xg 8+ Ke 8-e 7
 25. Sh 5xf 4 Dh 3-h 4
 26. Tg 8-g 7 Ke 7-f 8

(Na 26. Dxf 4 bi beli dobil proti-
 chance.)
 27. Tg 7xf 7+ Kf 8xf 7
 28. d 5xc 6+ Kf 7-g 7
 29. Sf 4-e 6+ Kg 7-h 8
 30. Sc 3-d 5 b 7xc 6
 Beli se uda.
 (Opombe po „D. Schachzeitg.“)
 —o—
 Partija stev. 26.
 Avstrijski glavni turnir B na Dunaju
 29. novembra 1921.
Spanska partija.
 Beli: Alfred Wolf. Crni: Benesch.
 1. e 2-e 4 e 7-e 5
 2. Sg 1-f 3 Sb 8-c 6
 3. Lf 1-b 5 a 7-a 6
 4. Lb 5-a 4 Sg 8-f 6
 5. 0-0 Sf 6xe 4
 6. Tf 1-e 1 Se 4-c 5
 7. Sb 1-c 3 b 7-b 5
 8. La 4-b 3 Lf 8-e 7
 9. Sf 3xe 5 0-0
 10. Sc 3-d 5 Le 7-f 6
 11. d 2-d 4 Sc 5-e 6
 12. c 2-c 3 Tf 8-e 8
 13. Lb 3-c 2 Lc 8-b 7
 14. Lc 2xh 7+!! Kg 8-f 8
 (Kxh 7 15. Dh 5+ Kg 8 16. Dxf
 7+ Kh 7 17. Dg 6+ ter 18. Sf 7 in
 dobi.)
 15. Se 5xf 7!! Kf 8xf 7
 (Na Dc 8 takoj odloči 16. Dh 5.)
 16. Dd 1-h 5+ Kf 7-f 8

17. Lh 7-g 6 Sc 6-e 7
 18. Sd 5xf 6 Se 7xg 6
 (Ali gxf 19. Lh 6+ Sg 7 20. Lxg
 7+ in dobi.)
 19. Sf 6-h 7+ Kf 8-g 8
 (Ke 7 20. Lg 5+.)
 20. Dh 5xg 6 Se 6-f 8
 (Nekoliko bolje, a tudi nezadostno
 je bilo De 7.)
 21. Te 1xe 8 Dd 8xe 8
 22. Sh 7-f 6+ Kg 8-h 8
 23. Dg 6xe 8 Crni se uda.
 (Opombe po „N. Wr. Tagblatt.“)

Le enkrat sem se nehote
 Napil ga v tovaršiji,
 A — zinola — prišel sem v roke
 Praslatni policiji.
 Pripravljen bil sem na ukor,
 Da sodba bo prav mila,
 A pet sto kron, a! pa zapor,
 Se sodba je glasila!
 A! hočeš, nočeš, plačal sem,
 Da rešim se zapora —
 Sikup petsto kron vsem revežem
 Iz mesta Maribora —
 Pozabil pa ne bom nikdar
 Na leto to nesrečno, —
 Zato pa pil ga bom vsikdar
 En liter manj povprečno.
 B. Zgaga

Spomin na staro leto!
 No, hivala Bogu, da slovo
 Je vzelo staro leto,
 Ki stokrat ino stokrat b'lo
 Od mene je proketo. —
 Prineslo nič ni dobrega
 Za našo domovino.
 Le lanska vinska kaptjica
 Je dobra b'la edino.

Kino.
Mestni kino. „Zmaga ali smrt“,
 prvovrsten film v 4 epohah z znamenit-
 tim, orjakom Maciste v glavni vlogi;
 I. epoha „Samotni grad“ se predvaja v
 petek, soboto, nedeljo in pondeljek.
 Glavni urednik: Radoj Rehar.
 Odgovorni urednik: Rudolf Ozim.

Mala oznanila.
Tekača (slugo), starega 16 do
 18 let, sprejme takoj „Orient“
 d. d. Maribor, Meljska cesta
 št. 12. 2148
Mebilirana soba z dvema po-
 steljnima in hrano se takoj
 odda. Plinarjska ulica 17.
 2150
Nogavice se nove pletejo in
 podpletajo stare po nizki ceni.
 Strojna pletarna M. Vejak
 Vetrinjska ul. 17. 488e

**Srečno in veselo ::
 :: novo leto 1922**
 želi vsem cenjenim odjemalcem
R. BIZJAK
 izprašani optik
 Maribor, Gosposka ul. 16.
 2102

Srečno in veselo novo leto 1922
 želi vsem cenjenim odjemalcem
:: R. BIZJAK ::
 zloga ur, zlatnine, srebrnine in nakita
MARIBOR, Gosposka ul. 16.
 2101

Srečno novo leto
 vsem cenj. odjemalcem želi
AMALIA STRAUS
 trafikantinja
 Marijina ulica 10
 2093
Srečno novo leto
 vsem cenj. gostom prijateljem
 2107 in znancem želi
KAVARNA BEOGRAD

**Zavod za straženje in
 zaklepanje v Mariboru**
 prevzame
**vsako vrsto straženja v mestu, na kolodvorih
 kakor tudi spremljanje železniških vozov. — Po
 jasnila v pisarni: Koroška cesta št. 15.**

**MARIBORSKA
 TISKARNA D.D.**

Centrala: Jurčičeva ul. 4. Podružnica: Strossmajerjeva ul. 5.

Izuršuje vsa v tiskarsko, litografsko in
 kamnotiskarsko stroko spadajoča dela,
 kakor: knjige, brošure, cenike, računske
 zaključke, letake, lepake, vabila, račune,
 razpredelnice, pisma in pisemske zavitke,
 osmrtnice, posetke, račune ter vse tiskovine
 za občinske in druge urade. Naročila se
 točno izurše ter se zaračunajo najceneje.

Centrala:
 Telefon
 št. 24.

Podružnica:
 Telefon
 št. 3/VI.

Tiskarna je opremljena z najmodernejšimi
 in najnovejšimi stroji in črkami.

Prostovoljna požarna bramba in nje rešilni oddelek v Mariboru

V soboto dne 7. januarja 1922
v dvorinah pivovarne Götz

ELITNI PLES

Svira godba juž. železnice pod
vodstvom kapelnika g. Skačej

Rokoko-plesi, rajanje s cveticami in pastirski ples; predvajajo g. in gdč. Pečnik. ——— Razni šotori.

Začetek ob 19. uri — **Krasna damska darila** — **Vstopnina 20 dinarjev**

2136

Srečno in veselo
novo leto
1922

voščita
vsem
cenjenim
gostom

F. in M. Gaspari

Narodna kavarna
Maribor.

2075

Preuzetje gostilne.

Cenjenem občinstvu naznanjava, da sva s
1. januarjem 1922 prevzela staroznano

gostilno Rapoc
na Tržaški cesti št 8.

Prizadevala si bova postreči cenj. gostom vedno
z najboljšim vinom, vedno svažim Götzovim pivom
in dobro toplo in mrzlo kuhinjo. Priporočava se za
pobilni obisk. Z odličnim spoštovanjem

2153

Roman in Miel Matz, gostilničarja.

V kavarni „Central“
od 1. naprej

nič koncertov

Kdor hoče mir in dobro kavo
naj pride

Srečno in veselo novo leto

cenj. gostom prijateljem in znancem želi

Anton in Romana Kerencič

2105

gostilničarja

Pesnica

Svojim cenj. odjemalcem in znancem želi

srečno in veselo novo leto

J. Zadavec,

2095

parni in umetni mlin v Središču.

I. MARIBORSKA

DELAUSA PEKARNA

R. Z. Z. O. Z.

želi vsem cenj. odjemalcem

2115

srečno in veselo novo leto

Lastni izdelki!

Lastni izdelki!

Zaloga pohištva.

Velika zaloga modernih spalnic, jedilnih sob ter
sobe za gospode, kompletne oprave za pisarne
kakor tudi posameznih komadov.

Brez konkurence!

Združene tovarne in delavnice pohištva
v Mariboru, Grajski trg.

1032

2222222222

Bezjak Ivan, sedlarski
mojster v Mariboru,
Cvetlična ulica št. 33
želi svojim cenjenim
odjemalcem 2111

**VESELO, SREČNO
!! NOVO LETO !!**

2222222222

Srečno novo leto

cenj. odjemalcem prijateljem in znancem želi

FRANC HOHNEC

2099

mesar

Frankopanska ul.

Srečno in veselo novo leto

vsem cenj. gostom prijateljem in znancem želi

2118

gostilna

BALKAN

Srečno in veselo novo leto

vsem cenj. strankam, ki obiskujejo mojo brivnico

2122

Rihard Tautz

brivec

Gosposka ul. 24

Podpirajte Jugosloven. Matico!

Otvoritev plesne šole Hribar

2. januarja 1922 v Gambrinovi dvorani!

1. Tečaj za začetnike vsak ponedeljek in sredo
ob 17. (5.) uri;

2. Tečaj za moderne plese vsak ponedeljek in
sredo ob 19. (7.) uri;

3. Tečaj za otroke.

Privatne ure na domu in izven doma, tudi se pre-
vzema vodstvo in pouk v privatnih družbah.

Kot učna moč je angažiran prvovrstni strokovnjak

VPisovanje: Razlagova ulica 21. 2096

Jadranska banka.

Beograd:

Delniška glavnica: 120.000.000 K
Rezerva: 60.000.000 K.

Trst:

Delniška glavnica: 14.000.000 Lir.
Rezerva: 5.000.000 Lir.

PODRUŽNICE: Beograd, Celje, Cavtat, Dubrovnik, Ercagnovi, Jelsa, Korčula, Kotor,
Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Sarajevo, Split, Sibenik, Zagreb,
TRST ZADAR OPATIJA WIEN

Naslov za brzogaje:

JADRANSKA

BANCADRIA.

Prejema vloge na knjižice, tekoči račun in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji.
Izvršuje vse bančne poste najtočneje in najkulantneje.

Naš ameriški oddélek stoji v zvezi z vodilnimi bankami
v Ameriki in je v neposrednem stiku z našimi izseljenci.

Afiliiran zavod FRANK SAKSER STATE BANK

82 CORTLAND STREET NEW-YORK CITY. 2 26-1

Ocarinjenje!

Vse v to stroko spadajoče posle izvr-
šuje točno in kulantno od trgovcev
ustanovljena

„Orient“ d. d., Maribor
Telefon št. 90 Meljska c. 12 Telefon št. 90

in njena

1911

podružnica v Ljuljani, Sv. Petra cesta 27.

Andropogon

najboljše sredstvo proti iz-
padanju las in brade razpo-
šilja Baloh in Rosina,
Maribor, steklenice 80 kron.
Poština se zaračuna po-
sebej. o o o o o 1775

Očisteni luskinel

Očisteni luskinel

Domače jestivo ulje!

Započeli smo sa proizvodnjom našeg
prvorazrednog dvostruko rafiniranog

jestivo ulja

koje se može u pogledu kakvoće natje-
cati sa svakim inostranim uljem. Dobi-
va se u svakoj boljoj trgovini. 2022 3-2

Glavno zastupstvo za Hrvatsku i Sla-
voniju kod Trgovačkog prometnog
dion. društva u Zagrebu, Ilica 48

Prva hrvatska tvornica ulja d. d. u Zagrebu.

Vsem mojim cenjenim naročnikom in odjemalcem kakor tudi prijateljem in znancem želim

srečno in veselo novo leto 1922

2126

Dominik Fabjančič,
krojač za gospode in dame, Jurčičeva ulica 5

in se priporoča za nadaljno naklonjenost.

Srečno in veselo novo leto 1922
želi vsem cenjenim odjemalcem

2104

FRAN KORMAN
galanterija
Maribor, Gosposka ul. 3.

Srečno in veselo - - -
- - - novo leto 1922

želi vsem cenj. gostom, prijateljem in znancem

Andrej in Frančka Halbwidl.

To sem „JAZ“!

2149

- Veselo novo leto 1922 -
želi vsem cenjenim odjemalcem

2146

manufakturna tvrdka
Franc Mastek
Glavni trg 16.

Srečno in veselo novo leto 1922
želi vsem cenjenim odjemalcem

2104

SREČKO PIHLAR
manufakturna trgovina
Maribor, Gosposka ul. 5.

— Na Novega leta leta —
Dopoldanski in večerni KONCERT

— Srečno novo leto —
želi vsem cenjenim gostom, prijateljem in znancem

2151

Hinko in Zofija Kosič
Narodni dom.

Srečno in veselo novo leto 1922
želi vsem cenjenim odjemalcem

2104

KAREL WORSCHÉ
manufakturna trgovina
Maribor, Gosposka ul. 10.

Vsem obiskovalcem
Ruške kočé
veselo novo leto 1922

2113

Obitelj Sernec.

Srečno in veselo novo leto 1922
želi vsem cenjenim gostom, prijateljem in znancem

2121

PIHLER
kavarna „EVROPA“
Ptuj.

Srečno in veselo novo leto 1922
želi vsem cenjenim odjemalcem

2104

I. TRPIN
manufakturna trgovina
Maribor, Gosposka ul. 17.

Srečno novo leto 1922
vsem cenjenim odjemalcem želi

2130

Marica Slemenšek
trgovina z mešanim blagom

Vsem mojim odjemalcem „Tabora“
želim

srečno in veselo novo leto

Vilma Kellner
Gosposka ulica

Srečno in veselo novo leto 1922
želi vsem cenjenim odjemalcem

2104

FRANC SAKS
elektrotehnično podjetje
Maribor, Slovenska ul. 20.

Veselo novo leto 1922
želi vsem cenj. gostom, prijateljem in znancem

2140

Hotel „Zamorec“.

Srečno in veselo novo leto 1922
želi vsem cenjenim odjemalcem

2145

Karel Kresnik
Maribor
Državna cesta 22.

Srečno in veselo - - - -
- - - - novo leto 1922

želi vsem cenj. gostom, prijateljem in znancem

Restavracija pri koroškem kolodvoru
- - - - prej TRANSVAAL. - - - -

2141

Obilo sreče v letu 1922
vsem mojim in Strohmeierjevim cenj. naročnikom

udani **FRANJO AMBROŽIČ**
Strohmeierjev nasl.
črko-sobo-slikar in pleskar
GRADJSKA ULICA 7.

2025

Vsem mojim cenjenim odjemalcem želim
srečno in veselo novo leto

2129

Martin Pravdič
krojaški mojster
Maribor, Slomškov trg 14

Srečno novo leto 1922
vsem cenj. gostom, prijateljem in znancem

želi v

H. in K. HEIN
gostilna Pri treh ribnikih.

2123

Srečno in veselo novo leto
vsem cenj. gostom želi

2142

Malihev nasl.
J. Vukasinovič

Srečno in veselo novo leto
želi

2124

Rudolf Kiffmann
mestni stavbenik
Meljska cesta 25

Srečno in veselo novo leto
cenj. gostom, sorodnikom in prijateljem želi v

2100

gostilničarja
„Linhartovega dvora“

Srečno in veselo novo leto
vsem cenj. gostom, prijateljem in znancem želi

2152

gostilna
Orovič
Vetrinjska ul. 24

Srečno in veselo novo leto 1922
želi vsem cenj. odjemalcem, prijateljem in znancem

2137

ANTON SAJKO
krojaški mojster
Frankopanova ulica 10.

Srečno in veselo novo leto 1922

2138

usem cenjenim gostom, znancem in prijateljem želita
lastnika kavarne „JADRAN“.

Samec

Inteligenten, (38), zdrave, vesele narave, z kapitalom, želi znanja z gospico ali vdovo, katera ima posestvo, gostilno, trgovino ali drugo podjetje. Le resne ponudbe se prosijo na naslov „Srečna bodočnost“ upravi „Tabora“. 2144

Krasna jedilna soba

iz palisandra in usnjata klubova garnitura, vse popolnoma novo, se radi premajhnega prostora ugodno proda. Koroščeva ulica 6, II. nadstropje. 2139 2-1

Dva petnajstonska vagona

iz Ormoža se takoj prodasta. Franko vagon Maribor glavni kolodvor. — Vpraša se: Tovarna lenenke pri firmi Rosenberg, Slovenska ul. 1. 2143

Uradnik

vešč knjigovodstva, zmožen slovenskega in nemškega jezika, išče primerno službo. Ponudbe upravi pod št. 15.

Na debelo.

Najcenejše

Na drobno.

delikatese in južno sadje

se dobiva po tvrdki

Eksport

HMELAK IN DRUG

Import

MARIBOR

SLOMSKOV TRG šte. 6.

TELEFON INTER. 153

Brzjavni HMELAK, Maribor

Ponuja brezobvezno franko skladišče, dokler traja zaloga!

Polemendolski
Groyer
Trapist
Imperial
Desertni sir v stanjolu iz Dravske doline
Eidamski pravi holandski
Parmesan dalm. (peccorino)
Salame ogrske Ia
Salame milanske prave Ia
Mortadella di Bologna
Ossocollo di S. Daniele
Ia kranjske klobase
Slani heringi
Marinirani heringi
Heringi oviti, napoljeni
Rusi
Sardine portugalske
Sardele v slani vodi „Vis“
Sardele v olju
Sardele fileti v pikantnem soku
Znojmske kumarce
Gorčica (Senf) znamka Etti odarta
Gorčica (Senf) znamka Etti v bočicah
Svetovno znana muštarda za klobasice

Marmelada
Bosanski pekmez
Originalne kalifornijske komplete v dozah
Paradižniki italijanski, odprti in v dozah
Cokolada švicarska „Milka“ in „Velma“
Cokolada italijanska „Domus“
Kanditi „Stollwerk“
Smokve v vencih in odprte
Rožiči
Rozine
Mandelni
Lešniki
Oranže
Citrone
Kaperi Lipari
Orehi
Mak štajerski
Jabolke vsake vrste
Dateljni, marinirani bižati, ameriški morski raki „Lhoster's“ v dozah na potu.
Vse drugo kolonijalno in specerijsko blago po najnižjih dnevni cenah.

Glavna zaloga dobro poznane „Salubre“ redilne moke za otroke.

Dnevno razpošiljanje po pošti in železnici na vse kraje naše države.

Zahtevajte cenike brezplačno!

2072 3-3

Zahtevajte cenike brezplačno!

Vinotoč Novačan Lajtersperk-Cvajnik zopet odprt!

Za obilen obisk se prosijo. 2120 2-2

Velika zaloga pohištva!

Če se hočeš poročiti in pohištvo si kupiti lek Zelenki najpoprej v Solsko ulico poglej! Tamkaj spalnice nesterle, od najboljših kvalitete tam so klubske garniture znane preko Drave, Mure, tamkaj so jedilne sobe, tam preproge in podobe in še vse, kar kdo želi, 1804 pri Zelenku se dobi

Ernest Zelenka

tapetar in sodno zapri-seženi strokovnjak
Maribor, Solska ul. 5

Lepa in praktična noveletna darila

1943
pripočata
Baloh & Rosina
MARIBOR, Grajski trg.

Hlapec

se išče za takojšnji vstop.
Preac & Soštarič, Maribor. Gosposka ulica 4.

Zaloga čevljev Dragotin Roglič, Koroška cesta 19, Maribor

lastnega izdelka

komisijska zaloga pri Betki Lešnik, Gosposka ulica 14.

Telefon štov. 275.

113

Spedičila vseh vrst. Carinska agentura in carinske reklamacije. Vskladiščenje vsakovrstnega blaga. Mednarodni prevozi. Seltre s patentiranimi pohištvenimi vozovi na vse strani. Spedijsko dostavno podjetje južne železnice.

„BALKAN“

Brzjavni naslov: Spedbalkan.

Predprodaja vozovnic za vse proge južne in državne železnice. Skladišče spojeno s tirom južne železnice, Aleksandrova cesta šte. 70.

delniška družba za mednarodne Transporte v Ljubljani.

Podružnica: MARIBOR, Aleksandrova cesta št. 35.

Največje domače spedijsko podjetje

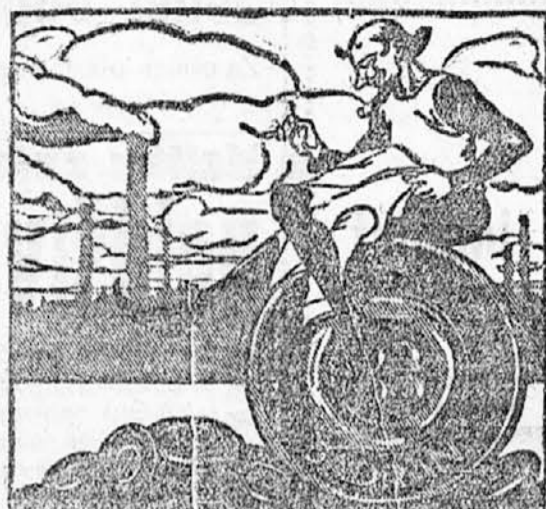
Podružnice: MARIBOR, ZAGREB, BEOGRAD, TRST, WIEN.

Največje domače spedijsko podjetje

:: Ribje olje in emulzija od njega ::

se dobi
v novi lekarni pri „sv. Anehu“.
Maribor, Glavni trg 20, v hiši And. Mayer.

Podpirajte slovenske tvrdke!

**PRVA JUGOSLOVANSKA TOVARNA ZA
GUMBE IN KOVINSKE PREDMETE
D. Z. O. Z. SLOVENSKA BISTRICA**

Proizvodi: gumbi iz rožovine in umetnega roga, (znamka „Galalith“), ustniki za smodke, svalčice, pipe in fibuke, gumbi iz biserovine (Perlmutter) za porilo. Držaji za palice in dežnike iz naravnega roga. Telefon šte. 5. Bančni konto: Obrtna banka, Ljubljana. Poštni ček. račun šte. 7125. 622

Denar

nice, listnice, tobačnice, damske in potne torbice v veliki izbiri, pripravna darila za Novo leto pri
iv. Kravos, Maribor
Aleksandrova c. 13.
2011

- Leseno pohištvo
 - Železno pohištvo
 - Tapetn. pohištvo
 - Pisarn. pohištvo
 - Posteljna oprava
 - Preproge
 - Zavesa 217
 - Blago zapohištvo
 - Posteljno perje
- izvanredna nizke cene
v zalogi pohištva

Karol Preis

Maribor
Gosposka ulica št. 20
Pirchanova hiša.
Svoboden ogled!
Ceniki brezplačno!

**BETON-ŽELEZOBETON-
VODNE ZGRADBE-
ELEKTARNE**

Jnž. Laurenčič & Co STROVNO
PODZETJE

IZRABA VODNIH SIL

ŽAGE-MLINI-JEZOVI-HIŠE-VILE-INDUSTR. STROBE-MOSTOVI
PRORAČUNI-HAČRTI IN ODISK INŽENIRJA BREZPLAČNO.

Medič, Rakovec & Zankl d. z o. z. Ljubljana

Tovarna kemičnih in rudn. barv ter lakov.

Centrala: Ljubljana. ■■■ Skladišče: Novisad.
Brzovjav: Meraki Ljubljana. ■■■ Telefon 64. ■■■

Gosposka ul. Podružnica Maribor. Šolska ulica

Emajlni laki. Pravi firnež. Barva za pode.

Priznana najboljša in zanesljiva kakovost: barve za obleke, vse vrste barv, suhe in oljnate, mavec (Gips), mastenec (Federweiß), strojno olje, karbolinej, steklarski in mizarski klej, pleskarski, slikarski in mizarski čopiči, kakor tudi drugi v to stroko spadajoči predmeti. 1337

„MERA KL“-lak za pode. „MERA KL“-linoleum lak za pode. „MERA KL“-emajlni lak. „MERA KL“-brunoline.

..... Ceniki se začasno ne razpošiljajo!

Najboljša, najtrznejša in najsigurnejša embalaža

je tisti ovijalni material, kateri daje največje koristi **vsem strokam**, ki pošiljajo kakršnokoli blago, bodisi po pošti, bodisi po železnici.

Valovita lepenka

(Wellpappe)

je v uporabi najcenejša embalaža, ki najbolj zavaruje pred razbitjem stekleno blago, steklenice, jajca in razno drugo razdrobljivo blago.

Valovita lepenka
Valovita lepenka

je lažja kot vsaka druga embalaža, zato tudi prištedi mnogo poštinih stroškov.

se da zvijati, je žilava, trajna in odporna in se pri transportu ne zdrobi tako lahko, kakor tanki leseni zabojčki.

Kot **edina tovarna** v državi SHS, ki sama izdeluje **valovito lepenko** in kot **edina dobaviteljica** združenih avstrijskih tovarn valovite lepenke za državo SHS, Vam ponujamo:

Valovito lepenko v zvitkih. Valovito lepenko v ploščah. Kartoni iz valovite lepenke. Ovoji iz valovite lepenke. Skatlje iz valovite lepenke.

Nadalje Vam dobavljamo iz našega z mnogoštevilnimi stroji izvrstno opremljenega oddelka naše

tovarne kartonaž

vse v poštev došle vrste embalaža iz lepenke in papirja:

Kartone za zlaganje. Škatlje za pošto. Skladiščne škatlje. Luksuzne kartonaže. Poštni ovoji. Skatlje za tovore. Mape za korespondenco (Briefordner). Hitrovez za pisma (Schnellhefter). Potni kovčki. Torbe za nakupovanje. Solske torbe. Krožniki za torte itd.

Vse naše izdelke Vam dobavljamo poljubno brez tiska ali tiskano v knjigotisku, kamnotisku, enobarvno ali večbarvno, v najsolidnejši, najboljši in najokusnejši izvedbi, kakor jih izdeluje naša tvrdka že 24 let:

Kromolitografska tovarnica

Rožankowski i drug d. d.
Zagreb, Savska cesta 27-29.

Us tanovljeno 1898.

Telefon br. 4-80,
2036

Srečno in veselo novo leto 1922

Žele vsem svojim cenjenim odjemalem naslednje furdke:

Oglasni zavod I. Sušnik, Maribor, Slovenska ul. 15

<p>HENRIK OMAN kotiarska delavnica Glavni trg 4 Maribor</p> <p>VALPURGA OMAN strojna pletarna Solska ulica 4 Maribor</p>	<p>M. Kuštrin trgovina elektrotehničnih in gumijevih izdelkov Jurčičeva ulica 9 Maribor</p>	<p>Povodnik Josip trgovina vinom Vojašniška ulica 4 Maribor</p>
<p>Spatzek gostilna „Pri grozdu“ Maribor</p>	<p>Pavel Nedog kemična čistilnica in pralnica Gosposka ulica Maribor</p>	<p>K. Doblekar trgovina z mešanim blagom Tattenbachova ulica 3 Maribor</p>
<p>Feliks Pučko delikatesna trgovina Aleksandrova c. 31 Maribor</p>	<p>Stojec Lovro urar Jurčičeva ulica 8 Maribor</p>	<p>Leopold Gusel trgovina z mešanim blagom „Pri črnem psu“ Koroška cesta 16 Maribor</p>
<p>S. Friedl Hotel Meran Maribor</p>	<p>Kele Jakob krojaška delavnica za gospode in dame ter zaloga blaga Stolna ulica 5 Maribor</p>	<p>Karol Robaus parna pekarna Koroška cesta 24 Maribor</p>
<p>Franz Zwerlin krojačnica in konfekcija Aleksandrova c. 28 Maribor</p>	<p>I. N. Soštarič manufakturna trgovina Aleksandrova cesta 13 Maribor</p>	<p>Franjo Farič ključavničar Levstikova ulica 9 Maribor</p>
<p>Kragel Benedikt trgovina z mešanim blagom Koroška cesta 39 Maribor</p>	<p>Josip Sternad puškar Aleksandrova cesta 18 Maribor</p>	<p>Preac & Soštarič trgovina z mešanim blagom Gosposka ulica 4 Maribor</p>
<p>Karničnik Josip manufakturna trgovina Grajski trg 1 Maribor</p>	<p>Peter Tomažič sodar Milaska ulica 11 Maribor</p>	<p>Ivan Šafarič gostilna, pekarna in prekaževalnica Splavarska ulica 5 Maribor</p>
<p>Karel Preis zaloga pohištva Gosposka ulica 20 Maribor</p>	<p>Henrik Coffou slikar in pleskar Stolni trg Maribor</p>	<p>H. Prinčič delikatesna trgovina Aleksandrova cesta 42 Maribor</p>
<p>Kavarna Žigart Vetrinjska ulica Maribor</p>	<p>Josefine Letonija galanterijska trgovina Aleksandrova cesta Maribor</p>	<p>Branko Puljevič & I. Bonča carinsko-spedijski bureau Maribor</p>
<p>Niefergal manufakturna trgovina Koroška cesta 1 Maribor</p>	<p>Josip Mislej pekarna Koroška cesta 21 Maribor</p>	<p>ZDRUŽENI CEVLJARSKI MOJSTRI V MARIBORU IN OKOLICI R. Z. Z. O. Z. Glavni trg :: Pod Veliko kavarno :: Maribor</p>

Srečno in veselo novo leto 1922

Žele vsem svojim cenjenim odjemalcem naslednje turške:

Oglasni zavod I. Sušnik, Maribor, Slovenska ul. 15

<p>Jakob Vezjak konfekcijska trgovina in krojačnica Vetrinjska ul. 17 Maribor</p>	<p>Ivan Kvas klobučar Meljska cesta 74 Maribor</p>	<p>Djuro Valjak kavarna „Central“ Gosposka-Šolska ulica Maribor</p>
<p>Jakob Lah Glavni trg 2 Maribor</p>	<p>Ernest Birtič restavracija „Pri klavnici“ Maribor</p>	<p>„Balkan“ delniška družba za mednarodne Transporte in menjalnica Aleksandrova cesta Maribor</p>
<p>Kühar & Klešič Velika kavarna Maribor</p>	<p>Ivan Kravos sedlarska delavnica: Koroška cesta Trgovina: Aleksandrova c. 13 Maribor</p>	<p>Anton Tavčar delikatesna trgovina in tovarna mesnih izdelkov Jurčičeva ulica Maribor</p>
<p>Franjo Majer manufakturna trgovina Glavni trg 9 Maribor</p>	<p>Viljem Freund tovarna usnja Melje Maribor</p>	<p>Ivan Vidmar trgovina z mešanim blagom in žgalnica kave Vrtna ulica 8 Maribor</p>
<p>Alojzij in Alojzija Käfer Kavarna Rotovž Maribor</p>	<p>Schenker in Comp. transportna delniška družba Meljska cesta Maribor</p>	<p>Strančič Ančič trgovina z mešanim blagom Koroška 48 Maribor</p>
<p>Frida Novak modistinja Gosposka ul. 32 Maribor</p>	<p>Jurij Reitingerjevi nasl. mednarodna špedicija Meljska cesta Maribor</p>	<p>E. Kohnstein trgovina z usnjem Slovenska ulica 20 Maribor</p>
<p>Terezija Pavlič gostilna „Pri pošti“ Stolna ulica Maribor</p>	<p>Dr. Gustinova I. Mariborski bioskop Aleksandrova cesta Maribor</p>	<p>Dragotin Cutič puškar Slovenska ulica 18 Maribor</p>
<p>Strausgitl parna pekarna Glavni trg 9 Maribor</p>	<p>Ivan Völker izvošček, avtotaksa in garaža Kersnikova ulica 1 Maribor</p>	<p>Resnik & Vabič trgovina z mešanim blagom Aleksandrova c. 203 Maribor</p>
<p>Franjo Hetzl Kavarna „Drava“ Maribor</p>	<p>„Triglav“ prvo mariborsko posredovalno in špedicijsko podjetje Tihomir S. Milošević družba z o. z.</p>	<p>Ciril Tratnik Hotel Union Maribor</p>
<p>Fran Balon gostilna „Pri brodu“ Pobrezje Maribor</p>	<p>Frane Stickler restavracija „Glavni kolodvor“ Maribor</p>	<p>Fran Zemljič gostilna „Pri črnem orlu“ Grajski trg Maribor</p>